

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasabos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 18 fillér.
Bejegyzés külön 60 fillér.
Nyilatkozat sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, május 17.

Mai számunk több közleményel:

Vezéreljük: Strohmannok az alkotmányban.

A képviselőház ülése.

Mafeking megadta magát.

Huszonhárom újabb összeférhetlenség.

A hadsereg költségei.

Vendéglős és katonatiszt párbaja.

A szeretet ház szonációi.

A bejelentési hivatal.

Fejetlen ember.

A kis paralitikus.

Tárcza: Az attak. Irta: Lázár Ernő.

Csarnok: Misztérium. Fordította: Thessalos.

Strohmannok az alkotmányban.

Arad, május 16.

A liberális sajtó egy része abból az alkalomból, hogy a delegáció összeült, igen helyesen azt a megszívelendő megjegyzést tette, hogy az európai nagy koncertben alig vesznek észre bennünket, hogy a politikai faktorok mindegyike megfeledezett arról, hogy a belpolitika egyedül már nem elegendő a boldoguláshoz. ~~Igen helyesen vonták le azt a konkluziót,~~ hogy a monarchia külügyi politikájával édes-keveset törődünk és hogy a nagy koncertben a leglényegtelenebb hangszer sem jutott nekünk. A mi kottánkban nincs egyéb, mint a pauzák egész sora és ha meg is ütünk egy-egy hangot, az elvész a hangszerek nagy hangchaoszában. A külpolitikával kellene tehát valamivel többet törődünk és annál kevesebbet olyan ál-

datlan dolgokkal, mint aminő az összeférhetlenségi hajsza.

Ez volt a józan közvélemény megjegyzése az elmúlt napokban. Ésime a jóakaratu figyelmeztetés elhangzott a pusztában és az események oly dolgokat vetettek a politikában felszínre, melyek, ha nem volnának egy nagyon is szomorú tünetnek a jelei, nevetésre készíthetnék a politikai társadalmat.

Egy egész csomó képviselő került az indexre. Megindult a hajsza és öbksurus elemek viszik elől a hajszában a zászlót, kik nem ismernek senkit, és kiket nem ismer senki. Nagyon naivnak tekinthetik e hajsza intézői a magyar közvéleményt, ha azt tételezik fel, hogy független polgárok spontán megnyilatkozásának lehet tartani az összeférhetlenségi esetek bejelentőinek tragikomikus eljárását. Hiszen ha valaha evidens volt, hogy ugynevezett strohmannok mentek elől valamely campagneban, úgy most leginkább nyilvánvalóvá vált ez a csunya és gyáva mesterség.

Tudja jól az egész ország, hogy kik viszik lépre azokat a tudatlan iparos embereket, kik lázasan írják alá az elébök tartott összeférhetlenséget tárgyaló kérvényeket. Anélkül, hogy egyikét is ismernők e dupirozott alakoknak, bátran nyilatkozhatunk róluk olykép, hogy fogalmuk sincs arról, mi az az összeférhetlenség és hogy a törvény egyáltalában ad-e jogot nekik arra, hogy így módon belekapasz-

kodjanak az állami gép kerekébe és hogy ilykép kizökkenhessék a kerékvágásból az egész alkotmányt.

Nagyon szomorú az, hogy a törvényhozás választott tagjai között akad oly lelkiismeretlen ember, vagy frakció, mely a nép bizalmát arra használja fel, hogy rombolja le azt a kis erősségünket is, melyet temérdek pénz és egyéb áldozatokkal, annyi viszontagság és balszerencse után magunknak megmenteni tudtunk.

Hát oly jó a mi sorsunk, oly gondtalan a mi állami létünk és életünk, hogy ily lelkiismeretlen és gyalázatos ármánykodásokkal lopjuk a parlament drága idejét és ássuk alá saját nemzeti tekintélyünket?

Hiszen nem elég kigyót és békát kiálltanak reánk az európai nagy koncertben? Nekünk jusson még az a hirhedt dicsőség, hogy kisebbek, rosszabbak, éretlenebbek vagyunk, mint aminőknek elneink bennünk tartanak?

A társadalom leggonoszabb elemei azok, kik ezt a hajsztát most inszczenálták, épen most, mikor a párisi kiállítás alatt, a külföld kénytelen rólunk megemlékezni, amikor a németek nagylelkű császára beilleszti államunk önállóságát az európai történelembe.

Az Ugron-párt nem játszék velünk szembekötdsdit. A Mefisztó lólábát ők jámbor csellem nem képesek eleskamotálni. Nagyon is érthető ténykedésük kétségtelen bizonyosságát adják annak, hogy az, amit ők az

TÁRCZA.

Az attak.

Irta: Lázár Ernő.

Dani, a kapitány tiszt szolgája éppen a báli cipők rendbehozásával volt elfoglalva, midőn a hátán kétszer végig nuzott valaki egy lovagló korbáccsal.

Azonnal tisztában volt a helyzettel, jól ősmerte a kapitány kezejárását. Mégis az első pillanatban annyira meg volt lepette, hogy a kezére huzott lakkecipővel szalutált.

— Te gorilla! mit lopod a napot?

— Kapitány urnak jelentem alássan, a ma esti tüzoltó majálisra . . .

Szentmiklós közbe vágott:

— Adok én neked tüzoltó majálist! . . .

Takarodj, fuvass riadót!

Es egy óra mulva a körtvélyesi országuton koczogott az egész huszár század.

Perzselő déli nap sütött le a czélczeg huszárakra, kiknek barna, kipirult arcán patak-ként csurgott végig az izzadság.

Bizonyos időközökben tisztára meszelt apró fehér házikók huzódtak meg az országut két oldalán, a nagy hőségtől szinte erőtlenül feküdve végig az izzó sárga homokon.

Szentmiklós komoly méltósággal lovagolt a század élén, kivont szablyával a kezében.

Háta mögött Szeder, az adjutánsa lépdelt egy hatalmas sárga lovon.

Ha egy ablakban csinosabb asszonyszemélyt vett észre, rögtön valami tenni valója akadt az ezred legvégén . . . Ilyenkor Bandita mindig két lábon vágatott el kétszer-háromszor a virágos ablak előtt a szerint, a mint az ablakban pelárgonia vagy muskátli diszítette a forrongó utca ünnepi hangulatát.

A század legvégén Gyurits, a hatalmas, széles vállu főhadnagy ügetett, szemére huzott csákovával.

Zárkózott természetű ember volt, amolyan igazi nőgyűlölő. A mióta aztán egy tüzér főhadnagy ketté vágta a homlokát meg a bal arcját, a társaságokban nem igen lehetett látni.

— Minek ijesztgessem az embereket? — felelte kurtán, ha a zárkózottsága miatt faggatták.

Szedernek, úgy látszik, megint „dolga akadt“ valahol mert hára jött Gyuritshoz.

— Tudod hová megyünk?

— Nem én! — felelte Gyurits egykedvűen.

— A vén cséplőgép attól fél, hogy hátulról bekerítik. Ezért mozgósított minket hátvédnek.

(Ez a vén cséplőgép pedig ő excelleneciájának Warren-Hell Arthur altábornagy urnak volt a bizalmas neve, a mióta egy hadgyakorlaton négy óra hosszat ágyuztatott egy nyugodtan dolgozó cséplőgépet.)

Gyurits nem felelt, Szeder pedig tovább fecsegett.

— Ma lesz a tüzoltó majális Ároksfalván.

Szentmiklós nem tánczolhat a szép asszonnyal s e miatt olyan dühös, hogy képes volna neki menni az egész tábornak a századával.

— Miért nem maradt ott?

— Mondtam már, hogy a cséplőgép rendelt ki az utolsó perczen. Azt beszélük, hogy ő is szerelmes Ilondayneba s e miatt örült féltékeny Szentmiklósyra.

Gyurits valami olyanformát mormogott, hogy: bánja az ördög, a mire aztán Szeder is tovább tánczoltatta Banditát.

A körtvélyesi kálvária előtti fasorban egy négy lovas kocsí közeledett a századdal szembe.

Az ezüst szerszamos pompás négy szürkét sárga sujtásos kocsis hajtotta, a kocsiban pedig . . . ah . . . egy meglepően gyönyörű asszony ült, fején hatalmas tollas kalappal, hófehér napernyővel kezében.

— Szentmiklós megállította a századot és odalovagolt a hintóhoz.

A szép asszony meglepetve kiáltott fel:

— Nini! Hisz ez Szentmiklós!

— Szép kezét csokolom, méltóságos asszonyom!

— Hát járja ez, megszökni a quadrill elől?

— Dehogy szöktem! — tört ki a méreg Szentmiklósból — hanem megszöktettek!

— Ah! És hova mennek?

— Keresek egy cséplőgépet, hogy megattakirozhassam!

— De csak visszajönnek a . . .

— Az őszi venissage-ra? Okvetlenül!

inkompatibilitás hajszával tesznek, nem egyéb, mint merénylet a magyar parlament tisztessége ellen. Megmutatta már ez a frakció évekket ezelőtt, hogy nem okoz neki lelkifurdalást a parlament akcióképességét és életerejét megtörni. Megmutatta ezt akkor, amikor a klerikálisokkal és Rómával szövetkezett erre a szomorú célra.

Amilyen gyalázatos ez a machináció, ép oly szemérmetlen és durva a mód is, amelylyel ezt megcselekszik. Ugyan-ugyan hát *Holló Lajos* és *Molnár János* lenne a por, melyet a nemzet szemébe hinteni lehet? Hát igazán feltételezik, hogy azáltal hogy e két képviselőt is az indexre teszik, azt fogja hinni az ország, hogy nem ők, hanem minden befolyástól ment, parlamenten körüli elemek akarták ezt a hajsztát?

Oly tünete ez az egész a politikai élet nedűjét felemésztő betegségnek, mely fölött egyszerűen napirendre térni nem lehet. Epen a szabadelvűpárt kötelessége lesz ezen a bajon alaposan segíteni. A segítség pedig nem állhat egyébből, mint az inkompatibilitás eszméjének kérlelhetlen szigorúságában való alkalmazása — másrészt pedig az erkölcsi baykottal való sujtása azon elemeknek, kik az alaptalan és indokolatlan hajszákkal a parlament tekintélyét, a nemzet életét aláássák.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 16.

Ujabb egész sereg összeférhetlenségi eset bejelentése keltett ma élénk szenzációt. Nyilván az Ugronékkal szövetkezett szociálisták adták be derűre-borura a mai bejelentéseket is, a melyek között ott van a *Holló Lajos* és *Molnár János* neve is, mint akik napilapok tulajdonosai.

A tömeges összeférhetlenségről folyt a szó a folyósokon részint derűtséget, részint bosszúságot keltve, míg a teremben a tőzsdeadó tárgyalását folytatták. A részletes tárgyalás során ismét *Rakovszky* vitte a szót. Hogy

— Huj, nem! a mulatságra?
— Mint az öreg Ripp — 20 év múlva!
A szép asszony meghökken.
— Hát az éjszakát hol töltik?
— A hol elesteledünk!
— Van egy ötletem! — kiáltott fel hirtelen *Ilonday báróné!*
— Helyesebben: jó ötlete . . .
— Jöjjenek be *Ilondára!* En is visszafordulok és rendezünk mi is egy majális. Tűzoltó majális helyett huszár majális . . .
— *Vizipuska* helyett — *Manlicher-karabély!* — vágott közbe a kapitány.
— Holnap reggel aztán tovább mennek, ha ugyan kedvök lesz!
— Elfogadjuk! Egyhangulag elfogadjuk!
(Könnyű volt egyhangulag elfogadni, mikor másnak nem volt beleszólása!)

Egy fél óra múlva a kocsik lekanyarodott a kastély rácskapuján nyomában a csillogó századdal. A legények a gazdasági udvaron leszereltek, a tisztek pedig a portól megszabadulva a kastély pompás ebédlőjében gyűltek össze. Otthon érezték magukat, mert a hadgyakorlat alatt két hétig volt az egész század vendége az *ilondai kastélynak*.

Szedán bevétele sokkal kevesebb fáradtsággal járhatott, mint a mennyit ez alatt a két hét alatt *Ilondaynéra* pazaroltak *Szentmiklósyék*.

A gyakorlat után naponta találkoztak a kastély erkélyén kifeszített ponyvák árnyékában. Ilyenkor a park fái között bujkáló hold-

egyik-másik módosítását elfogadták — annyira feltűzelve, hogy a mikor *Lévay Lajos* egy módosítással megelőzte, dühösen az elnökség ellen fordult, hogy miért hagyták el a sorrendet.

E felett aztán élénk házszabály vita támadt, a mely azzal végződött, hogy *Lévay* nagylelkűen átengedte *Rakovszky*nak az elsőbbséget.

Molnár Jenő, a szentesi képviselő ma egyszerre két ízben is szerepelt. Megolvastatta a jelenvoltakat és interpellált, természetesen a szentesi dolgok tárgyában.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László és Hegedűs Sándor miniszterek.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

Perczel Béni jegyző bejelenti, hogy három interpelláció van bejegyezve. *Molnár Jenő* Vádnay Andor főispán lakóhelye és a szentesi járásbírószék tárgyában. *Rakovszky István* a lipótmegyei állapotok tárgyában interpellálnak az ülés végén.

Hegedűs Sándor miniszter visszavonja az ügynökökről szóló javaslatot, kérve, hogy azt előbb az igazságügyi bizottsághoz utasítsák.

Következett

a tőzsdeadó

tárgyalásának folytatása.

Rakovszky István zárószavában kijelenti, épen a vita folyamán győződött meg arról, hogy mennyire szükség volna a lajstromozási és köljegykenyszert behozni. Ezeket újból megsürgeti. Helyesli *Polónyi* állásfoglalását a tőzsdei csalások ellen. Határozati javaslatainak elfogadását kéri.

Szabó Imre előadó kijelenti, hogy azért nem élt a zárszó jogával, mert az ellenérvekre a pénzügyminiszter behatóan válaszolt. Most is csak arra kéri a Házat, hogy a hat. javaslatok mellőzésével fogadja el a javaslatot. (Helyeslés.)

A Ház nagy többsége elvetette a határozati javaslatokat és általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot.

A czimnél

Barta Ödön tiltakozik *Rakovszky*nak ama kijelentése ellen, mintha ez a javaslat a néppárt érdeme volna. A függetlenségi párt ezt már akkor sürgette, amikor a néppárt még meg sem született. (Derűtségs.) Védekezik a pénzügyminiszter ama vádjá ellen, mintha logikátlan lett volna előbbi beszéde. Ezt inkább a miniszter beszédéről lehetne elmondani.

A czimet elfogadják.

világ éjfélig is együtt találta a verendán mulató társaságot.

A öreg báró, a kit egy 3 napig tartó multság után nyomorékká tett a szélütés, 9 órakor alázatosan bocsánatot kért a társaságtól s tolókoctán aludni vitette magát. Hadnagy korából tudta, hogy nincs jobb gardedám „két” szerelmes huszár tisztnél.

Hátha még valamennyi szerelmes!

A szép asszony tényleg egy pillanatra sem maradt magára. *Szentmiklósy*tól kezdve az utolsó tiszthelyettesig, senki sem tudott vele egyszer sem négy szemközt maradni.

Gyurits . . . nohát Gyurits nem számít.

Legtöbbször a szobájában maradt, betegség, munka vagy valami ürügy alatt.

. . . Feltálaták a vacsorát . . .

A szép asszony mellett *Szentmiklósy* ült, utána rang szerint *Szeder* és a többiek következtek *Gyurits* mellé az asztal végére egy jámbor jószágigazgató került, a ki e ritka ünnepléses alkalommal pipacsörös nyakkendővel és besztekerzei szilva színű mellénnyel tüntetett a jó izlés ellen.

Szentmiklósy óvatosságból a kastély toronyerkélyére parancsolta föl *Simont*, a század legügyesebb őrmesterét — kémszolgálatra.

— Egyszerűen a cséplőgép rendeletét! — mondotta jókedvűen s aztán senki sem gondolt egyébre, mint a pezsgős poharára, meg a háziasszonyára.

A poharak mindegyre összecserdültek, *Szentmiklósy* ijesztően kezdett vörösödni, *Gyurits* rohamlépésben üritgette a poharát, a szép asz-

A Ház határozatképtelen.

Molnár Jenő kijelenti, hogy a Ház nem határozatképes. E fontos javaslat tárgyalását így nem lehet folytatni. Kéri a szavazatok megolvadását.

Elnök a megszámlálást elrendeli.

A jegyzők megolvassák a jelenlevőket.

Elnök jelenti, hogy csak 92-en vannak jelen. Ennélfogva az ülést negyedórára felüggeszti.

Szünet után

Az elnök jelenti, hogy a Ház tagjai most már határozatképes számban vannak jelen. A tanácskozást tehát folytatni lehet.

A 3 §-nál **Szabó Imre** előadó stílárius módosítást ad be.

Rakovszky István a lombardüzletek megadóztatása iránt nyújt be módosítást.

Lukács László miniszter felvilágosítása után **Rakovszky** visszavonta a módosítását.

A szakaszt az előadó módosításával fogadták el.

Az 5 §-nál **Rakovszky István** azt a módosítást nyújtja be, hogy az adókötelezettség az üzletek megkötésével kezdődjék.

Lukács miniszter e módosítást elfogadta. A Ház is.

A 7 §-nál **Rakovszky** újabb módosítást nyújt be, a melyet **Lukács László** miniszter némi toldással elfogad.

A 9 §-nál **Lévay Lajos** azt a módosítást nyújtja be, hogy az adótételt 9 fillérről 8 fillérré szállítsák le.

Házszabály vita.

Rakovszky István nem fogadja el *Lévay* módosítását, hanem ő maga teljesen azonos módosítást ad be. (Derűtségs.) Tiltakozik az ellen, hogy az elnökség bárkit is protegáljon. A felszólalás sora öt illette volna, nem pedig *Lévay*-t. Az ellenzékent így kijátszani nem szabad.

Polónyi szintén helytelennek tartja a felszólítás sorrendjét.

Elnök kijelenti, hogy a képviselők egyáltalán nem tartják be a Házszabályokat. A hiba onnan eredt, hogy *Lévay* bár e szakasz ellen beszélt, mégis a jobb oldalon ült. (Igaz.)

Pichler Győző arra kéri az elnököt, hogy *Lévay*nak indítványát adja vissza.

Lévay Lajos kijelenti, hogy az indítvány nem vonja vissza, de az elsőbbséget szívesen átengedi *Rakovszky*nak. (Helyeslés.)

Rakovszky István megindokolja a módosítását.

Matlekovics Sándor, **Sághy Gyula** és **Polónyi Géza** felszólalása után az elnök elrendeli a szavazást.

Szilágyi Dezső általános érdeklődés mellett

szony pedig mindenkinek juttatott egy egy forró, szenvedélyes pillantást.

Szeder elkurjantotta magát:

— A huszárság!

— A cséplőgép! — replikázott *Szentmiklósy*.

Ebben a pillanatban távoli ágyudorogás rezgettette meg az ablakokat, a melyet kevés időközökben újabb és újabb követett.

A tisztek elhalványodtak. *Szentmiklósy*nak azonban csak a 14-ik ágyudorogásnál lehetett a helyzet szignaturáját tudomására hozni.

A jószágigazgató, a ki a vacsora alatt még egy szót sem szólott, a nyomasztó hangulat eloszlátása végett hirtelen felkiáltott:

— Huj, huj! Most már tudom!

— Mit tud? — Kérdezte *Gyurits*, miköz-

ben az asztal alatt szeliden oldalba lökte.

— Hogy miért lönek!

— ?

— Hát a királynak fia született.

Harsogó ka czaig fogadta az udvari etiketteben járatlan megjegyzést.

— *Simon* képéből kikelve rohant be az ebédlőbe.

— Kapitány urnak jelentem alásan, *Árokfalva* felől ellenséges lovasság!

— Riadót! Riadót! — ordította *Szentmiklósy* meglepedkezve pezsgőről, szép asszonyról mindenről. Csak arra gondolt, hogy a cséplőgép parancsát könnyelműen elmulasztotta és azóta már bizonyosan körül is van fogva az egész tábor.

kijelenti, hogy Lévy nem adhatta át az elsőbbséget Rakovszkynak, mert ehhez joga nem volt.

Barta Odön megjegyzése után a Ház a módosítást elfogadta.

Ezzel a tárgyalást félbeszakították és holnapra tüzték ki a folytatását.

Interpellációk.

Molnár Jenő, Szentés követe, interpellációt terjesztett ezután elő. *Vadnay* főispán ellen panaszkodott, akit a szentesiek — úgy mond — nélkülözni kénytelenek, mert a főispán állandóan Budapesten tartózkodik és a Lipót-városi kaszinóban alsóst játszik, ahelyett, hogy hivatalában volna. Aki a szentesi főispánnal akar beszélni, annak Budapestre kell jönnie. Kérde a belügyminisztert, van-e tudomása erről és ha igen, fog-e gondoskodni, hogy *Vadnay* állandóan székhelyén tartózkodjék.

Volt ezután **Molnár Jenőnek** még egy interpellációja. Ezt boldog emlékü elődje, **Sima Ferencz** érdekében az igazságügyminiszterhez intézte. Azt panaszolta el, hogy **Sima** hitelezői rátették a kezüket arra a nyomdára, amelyet **Sima** a felesége neve alatt, de nyilván a maga pénzéből és magának alapított.

Rakovszky István a miniszterelnökhöz, mint belügyminiszterhez intézett interpellációt a lipóti alispán fölfüggesztése miatt, aminek semmi esetre nem volt helye, hiszen a vármegye bizalmat szavazott az alispánnak.

Szell Kálmán erre az interpellációra azonnal válaszolt. Kijelentette, hogy az alispán fölfüggesztése törvényes. Liptó vármegye közönségét pedig megrovásban részesítette azért a famózus bizalmi nyilatkozatért. Meg is semmisítette volna az erre vonatkozó határozatot, ha erre mód lett volna. Azt nem tudja, hogy **Kürthy** főispán meglebbezte-e a határozatot, de azt nem hiszi, hogy a bizalmi javaslatot ő ajánlotta volna elfogadásra.

Rakovszky a választ nem veszi tudomásul. Nem akar egyébként egyebet, mint hogy a miniszterelnök rójja meg a főispánt is, aki a kellemtelenségeket előidézte.

Polonyi: Mi lesz a főispánnal? Ne kerüljön a dolog a miniszterelnök.

Szell Kálmán: En nem kerülgetek semmit s ha a főispán helytelenül járt el, hasonlóképp megkapja azt, amit eljárása érdemel, mint a vármegye. Most azonban csak arról van szó, milyen álláspontot kell elfoglalni Liptó vármegye határozatával szemben. Általában kérem a tisztelt képviselő urat és a tulajdonon levő urakat mind, ne méltóztassanak a főispán és a megye hajszájáról beszélni, ami nincs. Kérem a választ tudomásulvételét.

A Ház a választ tudomásul vette. Ezzel az ülés véget ért.

Csörömpölve rohantak le a tisztek a kastély kőlépcsőin.

A parkban és az udvaron kísérteties alakok futkároztak a halvány holdvilágnál, **Simon** pedig úgy futja a kürtöt, hogy majd leszakadt az erkély alatta.

Szentmiklósy harsányan elkiáltotta magát és az egész század kivágtatott a holdvilágos sima mezőkre.

Csak **Gyurits**nak jutott eszébe visszanezni a kastély felé, kardjával hosszasan integetve az erkélyen álló szép asszonynak.

Néhány száz lépésre négy lovas ködbevesző alakja látszott. Előőrse lehetett a lovas hadosztálynak.

— Kardot ránts!
— Roham! Rajta, rajta!
— Vágtatva! — üvöltö Szentmiklósy rövid időközökben.

S a föld dübörgött a csatasorban vágtató század alatt, mintha el akarná nyelni a tüzes ablakaival idefénylő ilondai kastélyt.

Egy félórai hajszá után a négy, köpenybe burkolt alakot a kastély lépcsőjén tuszoltatta fel **Szentmiklósy**.

A szép asszony arca ki volt gyuladva, mint egy májusi éjszakán a fénylő hajnali csillag és szerelmes gyöngédséggel nézte **Gyurits**ot, a ki a tisztet legelőször érte utól és most nyakon fogva vezette be a kivilágított ebédlőbe.

Mikor aztán a fogoly levette a sapkáját, **Szentmiklósy** az iszonyodás és bámulat borzasztó hangján ordított fel:

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, május 16. (Saját tud. táv.)
Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen az összes Budapesten tartózkodó miniszterek jelen voltak.

A szultán a német trónörökösnek.

Konstantinápoly, május 16. (Saj. tud. táv.)
A szultán a német trónörökösnek a gyémántos Inthiasz-rendet adományozta. Legközelebb egy előkelő török méltóság utazik Berlinbe, hogy a rendjelet átadja.

Szerb török határvillogás.

Konstantinápoly, május 16. (Saj. tud. táv.)
A szerb ügyvivő ma erélyes hangú jegyzéket adott át a portának egy **Belikamennél** előfordult határszéli villongás dolgában, a mely alkalommal a török katonák három szerb katonát megöltek. A jegyzék a portát teszi felelőssé ezért a dologért.

A párisi választások.

Páris, május 16. (Saját tud. távirata.)
Meline és **Eclair** tudósítójával folytatott beszélgetés során azt mondta, hogy a községi választások eredménye erélyes tiltakozás a kormány politikája ellen. Ez az eredmény a válasz **Reinach** beszédére és egyszersmind a **Dreyfus-ügy** fölött való megbotránkozás kifejezése. **Meline** bizonyosra veszi, hogy ezek a választások erős visszhangot keltenek majd a kamarában.

Mafeking megadta magát.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 16.

Mafeking megadta magát. **Sneemann** bur tábornok, a ki az ostromot vezette, az egész angol helyőrséget foglyul ejtette.

Ez a hír örvendetes momentum mindazoknak, a kiknek szíve a szabadságért harcoló kis transzváli néppel érez. Még nem veszett ügy az övék, habár annak hirdetik is az angol harci tudósítók. Erő

— Exczellenziádnak alás . . . san . . . alá . . .

— Warren-Hell!!!

— A cséplőgép! — hangzott össze-vissza az irgalmatlanul meglepett társaságban.

A kik az ajtón kívül maradtak, lábujjhegyen rohantak vissza a parkba.

Gyurits szokott hidegvérrel eresztette el az altábornagy nyakát és úgy érezte, hogy alighanem túl van életének legnagyobb ostobaságán.

Valamelyik ablakmélyedésben a jószágigazgató elfojtott kacagása hallatszott, mire az egyik inas azonnal betette a nyitva feledett ebédlő ajtaját . . .

Reggelre már mindenki elfeledte a kellemtelen kalandot.

Az egyik elfogott huszár mesélte el **Simon**nak a titokzatos ágyuzás részleteit.

Warren-Hell a fölötti haragjában, hogy **Ilondayné** nem jött el a mulatságra, lefuvatta az egész tisztikart. Szegény tüzoltók pedig a majális kezdetét jelző három ágyulövést abban a reményben ismételtették három órán át, hátha valaki mégis oda talál vetődni.

— Tíz óra felé négy huszárt vett magához és elindultak erre felé. Engem előre küldött, hogy kérdezzem meg valakitől, nem beteg-e a szép asszony?

— Mi köze neki ahoz? — kérdezte **Simon** hetykén.

— Tudod, — felelte vigyorogva a huszár — bolondulásig szerelmes az öreg cséplőgép!

van bennük és lelkesedés, a mely győzelemre viszi fegyvereiket. A térvesszés, a mely ügyük hanyatlását látszanék jelezni, csak látszólagos. A burok visszavonultak ugyan, de mindig okosan, tervszerűen, taktikai ügyességgel, s minden visszavonulásoknak drága árát fizették az angolok, a kiket új, ismeretlen terepre vontak mindannyiszor kitünő földismerő ellenfeleik.

Roberts még megnyugtató táviratozza, hogy **Mafekingben** minden jól van, s hogy van még egy havi élelem, a mikor már itt van a távirat, hogy a város megadta magát. De ez csekélység. Az angol fővezér nagyobb hibákat is csinált már ebben a háboruban.

A harcztéri jó hírek mellett a békeakcióról is biztatóbb hírek érkeznek. A bur küldöttség megérkezett Amerikába, s ott rendkívül lelkes fogadtatásban részesült. A kormányhatóságok és diplomáciai testületek természetesen zárkóztakabbak, mint a közhangulat, de a jelek eléggé biztatók azért.

Távirati értesüléseink a következők:

Washington, május 16.

A kabinet tegnap a bur követség fogadásának kérdésével foglalkozott és elhatározta, hogy a követséget olyan barátságosan fogadják, amennyire a diplomáciai szokás engedi. Az esetben, ha a követség tagjainak megbízó levelük lesz, alkalmat adnak nekik annak átadására. Minthogy azonban a kormány értesülése szerint a bur küldöttségnek nincs diplomáciai kvalifikációja, a kérdés sokkal egyszerűbb.

New-York, május 16.

A bur követség fogadására alakult new-yorki bizottságnak kilencz tagból álló küldöttsége egy vámhatósági kutteren elébe ment a **Maasdam** gőzösnek.

Mikor a küldöttség a hajó födézetére ért, vezetője, **Van Hoeven** bíró azt mondta, hogy a new-yorki bizottság rajta lesz, hogy a bur követségnek New-Yorkban való tartózkodása hazájukra nézve hasznos és egyszersmind kellemes legyen. **Montagu White** már előbb járt a gőzhajón, hogy a bur követséget a dolgok állásáról informálja és teljes támogatásáról biztosítsa.

New-York, május 16.

A bur követség ma kikötött **Hoboken**-nél. Partra szálláskor a polgármester, számos küldöttség és zenekar fogadta nagy lelkesedéssel.

Fischer, a követség vezetője, kijelentette, hogy az angolok győzelmei éppenséggel nem törték meg bátorságát, sőt ellenkezőleg az angol táviratokból a sorok között azt olvassa ki, hogy a burok harcolni fognak, a mig függetlenségük biztosítva nem lesz.

New-York, május 16.

Fischer, a bur követség vezetője, egy ujságíró előtt annak a reményének adott kifejezést, hogy Amerika el fogja vállalni Angliával szemben a választott bírói tisztet. A küldöttség Washingtonba megy és kihallgatást fog kérni **Mac Kinley** elnöktől. Ha nem sikerülne rábírnia az amerikai kormányt arra, a mit kíván, az amerikai néphez fordul majd, a mely kényszerítheti a kormányt a beavatkozásra. A követség 60 város polgármestertől kapott meghívást és valószínűleg sokat meg fog látogatni közülök.

London, május 16.

A *Morningpost* jelenti **Kroonstad**ból 14-iki kelettel: A burok **Lindleyben** ha-

ditanácsot tartottak, a mely ugy határozott, hogy Harrysmithet tartani kell, a mig csak lehet.

London, május 16.

Buller tábornok azt táviratozza, hogy tegnap megszállta Glencoet.

London, május 16.

A Daily Mail jelenti Lourenco-Marquezból: Pretóriai jelentések szerint Baden-Powell ezredes vasárnap délelőtt föladta Mafekinget. Sneemann bur tábornok azt jelenti, hogy Baden-Powellt 900 főnyi legénységével együtt elfogta.

London, május 16.

Roberts lord azt táviratozza, hogy Baden-Powell ezredesnek e hó 7-én kelt jelentései szerint Mafekingben minden jól van. A lázbetegek száma csökken és a helyőrség jó kedvvel türi az ostromot. Elelmiszerral körülbelül június 15-ig vannak ellátva.

A hadsereg költségei.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 16.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délelőtt ült össze, hogy a hadügyi költségelőirányzatot tárgyalás alá vegye. A bizottság elég röviden végezett, a mennyiben kurta ülése alatt általánosságban elfogadta az előirányzatot, mind a mellett néhány felszólalás figyelmeztette a hadügyminisztert, hogy kívánságaiban egy cseppel sem szabad tulmenni a legsürgősebb szükségleteken, s különösen nem szabad a máris óriási költségeket jövőre növelnie.

Horánszky Nándor volt az első, a ki ebben az irányban beszélt, s a jövő esztendőkre terveiről is felvilágosítást kért, hogy tisztán láthasson. A következő szónokok e tekintetben csatlakoznak hozzá, s szintén követelték minden egyes költségvetési tétel részletes megokolását.

A mai ülés egyébként csak fél ülés volt, s a képviselőház iránti jóakarathoz hamarosan szétoszlott. A képviselőházban ugyanis nem lehetett összehozni annyi embert, hogy határozatképesek lettek volna, s mikor ezt Széll Kálmánnal tudták, nem talált jobb eszközt a határozatképeség megteremtésére, minthogy a hadügyi albizottságba összeült delegátus képviselőket egy csomóban áttelepítse. A törvényhozás nagyságos uraira jellemző eset annyira meghatotta a bizottságot, hogy azonnal feloszlatta magát és ment a képviselőház dekorumát megmenteni.

A rövid kis bizottsági ülés egyébként így folyt le:

Szapáry Gyula gróf elnökölt. A napirendhez, a hadügyi költség előirányzathoz elsőnek Münnich Aurél előadó szólott, s azt elfogadásra ajánlotta. Utána Horánszky Nándor állott fel. Elfogadja általánosságban a költségvetést, de tisztán óhajt látni. Több kérdése van a hadügyminiszterhez, főképen arra nézve, hogy nincs-e a költségvetésben talán egy és más olyan dolog is, a mi nem képez feltétlen szükségességet. Ismerni óhajt a határokat, a melyek keretében a rendes kiadások a jövőben kielégíthetők lesznek.

Pulszky Agost csatlakozik Horánszky nyilatkozataihoz. Veszedelemes tan és teljesen illuzoriussá teszi a delegációk ha-

táskörét az, hogy a közös hadügyminiszterium állandóan meglepetéseket tartogat. Tudnunk kell, hogy mit csinálnak, hogy megbírálhassuk, megadhatjuk-e az ország minden, érdekeit lelkiismerettel vetvén mérlegre annak költségeit.

Ernuszt hasonló értelemben beszélt.

Krieghammer hadügyminiszter állott ezután szólásra. Nyilatkozatában megnyugtatta a delegatusokat, hogy a jövőben nagyobb katonai több követelésekkel nem fog fellépni. De nem hallgatja el, — mondá — azt a tényt, hogy az új ágyúk beszerzése a közel jövőben már aktuálissá lesz, s e célra a jövő delegáció áldozatkészségét ki kell majd kérnie.

A hadügyminiszter felvilágosításai után a delegáció a költségvetést általánosságban megszavazta. Tovább nem is juthattak, mert a képviselőháznak határozatképesévé tétele okából Széll Kálmán miniszterelnök kérelmére a tárgyalást felfüggesztették holnapig.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* Volt aradi színészek Aradról. Érdekes cikksorozatot hoz az aradi nyári színház ünnepe megnyitása alkalmára Allandó Muzsa címen szerkesztett munka, melyről egy ízben már megemlékeztünk. A szóban lévő dolgokat az Aradról elszármazott jelesebb színészek írták, kiknek egykor az itteni közönség tapsolt a színházban. A volt kedvenczek mind örömmel emlékeznek vissza Aradra és sok érdekes reminiscenciát írtak a könyv számára. Így, többek között találkozunk az olvasó Gál Gyula, Rónaszéky Gusztáv, Kazaliczky Antal, Amon Margit, Tompa Kálmán, Kiss Mihály, Tapolczai Dezső nevével. A színészek írásai csak kis részét képezik a műnek, melybe nagy igyekezettel hordtak össze a szerkesztők mindent, ami a nyári színházra s az aradi színészet állandósítására tartozik. Sok érdekes kép, különnyomat, aláírás élénkíti a munkát, mely feltűnően elegáns kiállításban, diszes czimlappal jelenik meg a színház megnyitása napján. Előfizetési ára egy korona, mely összeg e hó 20-ig Losonczy Zoltán (Aradi Közlöny), vagy Faragó Rezső (Arad és Vidéke) címére küldendő. Gyűjtők öt példány után tiszteletpéldányt kapnak.

A bejelentési hivatal.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, május 16.

A fővárosi államrendőrség bejelentési hivatala ma örömmünnepet ült. Az intézmény fennállásának ma van a huszadik évfordulója. Ebből az alkalomból a bejelentési hivatal személyzete kedves meglepetést szerzett Potóczy Pál rendőrfogalmazónak, a ki a szervezés napjától kezdve buzgó tisztviselője volt ennek a hivatalnak. Diszes irókészletet és valamennyi aláírásával ellátott emlékiratot nyújtottak át neki, szeretetük és ragaszkodásuk jeléül. Az üdvözlő beszédet Benedek József r. díjnok tartotta. Potóczy a több mint száz főnyi személyzet szeretetének megnyilatkozását könyekig meghatva köszönte meg.

Nem lesz érdektelen, — írja tudósítónk — ha ez intézmény fejlődését néhány szóban ismertetjük. Gyakran ócsárolják működését, pedig a fővárosi bejelentési hivatal a külföldi figyelmét is magára vonta. Berlinből és más külföldi városokból gyakran látogatnak ide, hogy szervezetét tanulmányozzák. Ha néha nem felel meg a várakozásnak, ennek inkább a közönség az oka, a mely egyáltalában nem veszi oly szigoruan a bejelentés kötelezettségét. Pedig, hogy

jó legyen a bejelentési hivatal, ahhoz első sorban a közönség hozzájárulása szükséges.

A bejelentési hivatal 1880. május havában lépett életbe. Akkor kezdődtek az összeírások. Eleinte 15 tagból állt a személyzet, a melynek élén Dóczy János főnök és Kolos Lajos volt min. titkár voltak. Hivatalos helyisége akkoriban a Múzeum-körut és gróf Károlyi-utcza sarkán, a mostani Fiume-kávéház helyén volt, a honnan 3 év mulva a kalap- és zöldfa-utcák sarkára költözködött. Főnöke azután dr. Farkas Lajos, a bünyügyi osztály mostani vezetője, volt, a ki két ízben is állott a bejelentési hivatal élén. Felváltotta szintén két ízben Orincsei László r. tanácsos. A mikor a főkapitányságot a Hatvani-utczából a Zrinyi-utczába tették át a bejelentési hivatal is oda vándorolt és 1892-ig a tragikus véget ért Majtényi Dezső rendőr tanácsos vezette. Azután Lukács Emil ker. kapitány vette át és 1896-ban Lukács nyugdíjaztatása után mostani főnöke Lassner Gusztáv r. tanácsos kezére került.

A kezdetben csak 15 főnyi hivatal a fővárosi lakosság rohamos gyarapodásával szemben természetesen csakhamar elégtelennek bizonyult. Folytonosan szaporították a személyzetet, a mely ma már 7 hivatalost vizetése alatt 54 tagból áll. Ez a szám is csekély, ha tekintetbe vesszük, hogy a hivatal ügyforgalmi száma megközelíti a két milliót.

A lakás értesítések 1898. márczius 1-ig ingyenesek voltak, azóta 15 kr. díjban állapodtak meg és ebből már 100.000 frtnál nagyobb összeg gyűlt össze, melyet a folytonos fejlesztésre fordítanak.

Huszonhárom újabb összeférhetlenség.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 16.

Napok óta hire jár, hogy az eddig bejelentett összeférhetlenségi eseteken kívül, egy újabb csoport inkompatibilitást fog bejelenteni az Ugron- és néppárt. Az az, hogy a két testvérpárt ezuttal nem a saját czégere alatt fog dolgozni, hanem belébugyik a szodiáldemokrápárt köpenyébe.

Ma huszonhárom képviselő ellen érkezett összeférhetlenség miatt bejelentés a Ház elnökéhez. A bejelentések néhány szocialista iparossegéd részéről érkeztek, akik valószínűleg csak olyan ártatlanok az egész hecczben, mint volt a minapi nyomdász, asztalos és szabómester.

Érdekes, hogy a huszonhárom följelentett képviselő között ott van Holló Lajos, az Ugronpárt lapjának szerkesztője és Molnár János a néppárt elnöke és az „Alkotmány“ kiadótulajdonosa is.

Milyen naiv ez a ravaszság! Hogy bejelentés gyanuja eltereltesék a két testvérpárttól, tehát odairattak a jámbor iparossegédek által egyet-egyét a maguk emberei közül is. Ebbe a kártyába nem nehéz belelátni.

A bejelentett képviselők a következők:

N é v:	Összeférhetlenség oka:
Hieronymi Károly	a Weitzer-féle gép- és waggongyárban viselt igazgatói állás. Innét szállították a szegedi pályaudvar tégláit.
Pulszky Agost	a salgótarjáni kőszénbányák igazgatósági tagja.
Chorin Ferencz	ugyanaz.
Falk Miksa	a Kassa-oderbergi vasút elnöke.
Tisza István gr.	az Adria tengerhajózási r. t. ig. tagja.

<i>Mattekovics Sándor</i>	ugyanaz.
<i>Rosenberg Gyula</i>	ugyanaz.
<i>Lánczy Leó</i>	ugyanaz.
<i>Zámory Béla</i>	200 drb. remondát szállít évente az állam részére.
<i>Lukács Béla</i>	a Magyar forgalmi és vasuti r. t. elnöke.
<i>Neményi Ambrus</i>	ugyanannak ig. tagja.
<i>Höllő Lajos</i>	a Magyarország szerkesztője.
<i>Molnár János</i>	az Alkotmány kiadótulajdonosa.
<i>Vérsi József</i>	a Budapesti Napló szerkesztője.
<i>Légrády Károly</i>	a Pesti Hirlap tulajdonosa. Ez utóbbi négy képviselő évi általányt huz az államvasutaktól.
<i>Országh Sándor</i>	a Ganz-gyár r. t. ig. tagja.
<i>Abrányi Kornél</i>	az Athanaeum r. t. ig. tagja.
<i>Heltai Ferencz</i>	az áll. waggonkölesznő r. t. ig. tagja.
<i>Nopcsa Elek báró</i>	a Déli vasut ig. tagja.
<i>Nákó Kálmán gróf</i>	az osztrák-magyar államvasutak ig. tagja.
<i>Harkányi Frigyes báró</i>	ugyanaz.
<i>Teleky Géza gróf</i>	a magyar általános kőszénbánya r. t. ig. tagja.
<i>Andrássy Géza gróf</i>	ugyanaz.

A bejelentéseket, mint említettük, egytől-egyig szocialista iparossegédek irták alá. Az Ugron-párt tehát megint szövetséget kötött a szocialistákkal, mint ahogy politikai népgyűlések alkalmával már nem egyszer tette.

Felette érdekes e nyílt szövetkezés, mert a fővárosban máris sokat beszélnek róla, hogy a legközelebbi választások alkalmára az Ugron-párt, néppárt és szocialisták véd- és dacszövetséget kötnek, s egymás ellen jelöltek nem állítanak fel a jövő választásoknál tehát a szocialisták is „remélnek.”

Vendéglős és katonatiszt párbaja.

— Affér egy tál peccsenye miatt. —

Arad, május 16.

Említettük azt az érdekes affért, amely Baumeister Ernő nyiregyházi vendéglős és Lux Ödön nyiregyházi huszárszázados között történt. Ennek az esetnek, mint most értesülünk, igen érdekes részletei vannak.

Az eset úgy keletkezett, hogy Lux Ödön százados, ki Baumeister nyiregyházi vendéglőjében szokott étkezni, egy sültet kifogásolt és visszaküldött. A vendéglősné nem látott hibát a sültben és újra elküldte a vendégnek. A katonatiszt erre ingerült állapotban sértő kifejezést használt a vendéglős neje ellen a pinczerek hallatára.

Baumeisternek erről mit sem szóltak a pinczérei, de pár nap múlva két főhadnagy tudomására hozta a dolgot a vendéglősné. Baumeister vallatóra fogta a személyzetét s megkérdezte, igaz-e, hogy a kapitány ama kifejezést használta. A pinczerek igenlő választ adtak.

A következő napon Baumeister a kávéházban találkozott Lux Ödön századossal. Szóváltás támadt, mire Baumeister a századost *inzultálta*. A katonatiszt kardot emelt, de ennek a csapását a vendéglős egy székkel elhárította.

A kapitány erre két tiszt társát bizta meg az ügy elintézésével, akik levélben provokálták Baumeistert, de ez az elégtételt megtagadta.

Az újabb botrányt elkerülendő, Budapestre utazott, ahonnan azt írta ügyvédjének, hogy lépjen érintkezésbe a tisztekkel, mert ő haj-

landó fegyveres elégtételt adni. Az ügyvéd föl is kereste a huszárőrnagyot, aki azt felelte, hogy az ügyet magasabb katonai fórum vette a kezébe. Ez a fórum a 77-ik gyalogdandár becsületbirósága volt, melynek határozata alapján Baumeistert értesítette az ügyvédje táviratban, hogy a becsületbiróság az ügy fegyveres elintézése mellett döntött.

A vendéglős Miskolczy Sándor ügyvédet s Bálint Imre századost nevezte meg segédeikül, míg a kapitány segédei Nánássy Mihály és Ékes Károly főhadnagyok voltak. A felek segédei meg is kezdték a tárgyalásokat s a százados segédei két izben a becsületügyi választmányhoz fordultak utasításért, amely elfogadandónak jelentette ki a vendéglős segédei által följajánlott egyszeri golyóváltást, de csak a legsúlyosabb föltételek mellett. Baumeister segédei azonban ragaszkodtak ahhoz, hogy csak egyszeri golyóváltással 25 lépésről, 5—5 lépés avance-szal, légy nélküli simacsövű pisztolyokkal, 30 másodpercnyi célzási idővel vivandó párbajt ajánlhassanak föl.

Erre Lux megbízottai újra táviratban fordultak a becsületbirósághoz, mire felük azt telegrafálta, hogy a bíróság nézete folytán e föltételeket nem fogadja el, kéri a tárgyalást megszüntetni, kijelenti egyszersmind; hogy *ügy vesz elégtételt, ahogy tud*. Erre a tárgyalást a segédek be is szüntették.

SPORT.

+ Az aradi atlétikai klub holnap, *pénteken* este fél 9 órakor választmányi ülést tart a Központi-kávéház külön helyiségében.

A szeretetház szenzációi.

(Az igazgató üngyilkossági kísérlete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, május 16.

Nagy a felfordulás a Klotild-szeretetházban. Szokatlanul nagy dolgok történtek ott az utolsó huszonnegy óra alatt. Hétfőn este *megmérgezte magát a szeretetház igazgatója* és hajnalra virradóra — mint ahogy tegnap már említettük — *megszökött az intézetből nyolcz növendék*.

A szeretetház Budán a Városmajor-utcában, gyönyörű kert közepén van. Lelkes emberbarátok jóvoltából mintegy hatvan szegény árva gyermeket nevelnek itt. Az intézet vezetője Magyar József igazgató, mellette egész csapata a lelkes és türelmes tanároknak vezet a gyermekek nevelését.

Magyar igazgató hétfőn este tömény-karbolsavval mérgezte magát. A kétségbeesett lépésre betegsége vitte. Orbánczban megbetegedett és orvosa figyelmeztette őt, hogy rendeleteit pontosan tartsa meg, mert betegsége súlyos következményű lehet. Az orvos figyelmeztetésétől Magyar úgy megijedt, hogy az intézet fizikai szekrényéből kikapott egy tömény-savval telt üveget és azt ki akarta üríteni. Csak néhány cseppet tudott meginni, mert az erős folyadék annyira összeégette a száját, meg a torkát, hogy fájdalmában eldobta az üveget. Környezete azonnal a mentőkért telefonált, kik csakhamar meg is érkeztek, de az igazgatót nem vitték el hazulról, mert látták, hogy a mérge okozta sérülés nem veszedelmes. Magyart, ki betegsége miatt különben is ágyban feküdt, újból lefektették és melléje őrizetül egy tanártársát adták, azt a tanártársát, kinek az osztályából aztán hajnalban megszöktek a növendékek.

A szeretetház lakóinak közös hálótermük van. Mindegyik teremben egy-egy tanárfelügyelő alszik, hogy közel legyen, ha baj történék. Az egyik terem növendékei az éjjel három

óráig magukra voltak hagyatva. Felügyelőjük a beteg igazgató mellett virrasztott. Ez alatt az idő alatt főzhatték ki a fiatal kalandorok a tervüket, melyet azonban csak hajnali négy és öt óra között hajtottak végre. Három óra után a virrasztó tanár bement a gyermekek közé, egyenkint megnézegette őket, aztán maga is lefeküdt. Az éjszakázástól ki lévén merülve, nem ébredt föl semmiféle neszre és csak reggel hat óra felé, mikor felébresztették, vette észre nagy rémülettel, hogy a szobában nyolcz ágy üres. Gyorsan felöltözködött, föllármázta a házat, minden élő lény a szökevények keresésére indult, bejárták a városmajort, de a fiuknak semmi nyoma sehol. Pedig az intézeti egyenruhában szöktek meg és feltűnhettek mindenkinek, kivel az utcán találkozhattak. Egyformán van öltözve mind a nyolcz. Fekete kabát, fehér vászonnadrág és fehér szalmakalap.

A szökés könnyen sikerülhetett, mert csak az okozhatott nekik gondot, hogy a hálóteremből föltűnés nélkül kijussanak. A mélyen alvó, kimerült tanár mellett ez sikerült is nekik. A kertből aztán már könnyen kijuthattak a szabadba, mert a kerítés a városmajori oldalon meglehetősen alacsony. A kertben levő lábnymokból konstatálták, hogy a növendékek a Városmajorra néző alacsony kerítésen szöktek ki a szeretetházból. A tanítók nem tudják elképzelni, miért hagyták el a fiuk az intézetet. Valószínűnek tartják, hogy a kalandos ifjusági olvasmányokon s a délafrikai háborus híreken annyira fellelkesültek, hogy elmentek világot próbálni.

Mint tudósítónk telegrafálja, a kis szökevények ma megkerültek. Maguk tértek vissza.

Délelőtt becsöngettek az intézetbe, s hazatértek.

Fejetlen ember.

— Utczai jelenet a fővárosban. —

Budapest, május 16.

Kis vékony emberke, sovány kicsi fején óriási czilinderrel, sétált ma délután az Andrássy-uton. Peczkésen lépdelt, botjával az aszfaltot kopogtatta és teletüdővel szította be az illatos levegőt. Szemei gyönyörűséggel pislogtak a dámák felé.

Egy czukros arcú kis baba (amolyan 18 éves) jobbról, balról egy fiatalemberrel körülvéve, jött vele szemközt. Egyenesen neki tartottak. Azt várták, hogy kitérjen utjából, a kis fejű, nagy czillenderes ember... De bizony az nem tért ki. Megállott egy helyben mereven és kihuzta magát úgy, ahogy csak tudta. Ugy nézett ki, mint egy földbe szurt madáríjesztő. Két-három pillanatig lehetett ebben az állapotban, akkor valaki megfogta a vállát és egy nagyot lódított rajta. A kis ember lebukdácsolt a kövezetre... Ilyen állapotban aztán, egész önérzete sértett büszkesége fellázadt. — Mint egy anyatigris ugrott fel és rohant a megtámadójára. Csakhamar el is érte, a kabátjába kapaszkodott, hátha vágta és éktelenül rikácsolta:

— Ezért elégtételt adsz nyomorult!

A hátbavágott (magas, erőteljes fiatalember) megfordult:

— Mit tetszik?

— Elégtétel... Mondta lihegve a kis ember.

— Elégtétel... Tessék!

Egy nagy puffanás hallatszott s a kis ember feje eltűnt.

Az inzultált fiatalember ugyanis úgy adott elégtételt, hogy egy hatalmasat ütött a kis ember czilinderének a tetejére, amely ütéstől a

czilinder leszaladt annak egész a nyakáig, el-tüntetve az egész fejét.

— Segítség! megfulok — hallatszott egy méla akkord a czilinder alul.

A cukros kis baba kaczagott, a sétáló kö-zönség gyülekezett és mindenki nevetett . . .

— Segítség . . . segítség — hallatszott egyre a czilinder alul.

— A hang mindegyre tompább és tom-pább lett.

Valaki odament hozzá, hogy kisegitse fe-jét a kalapból, vagyis — megfejelje a fejetlen embert. De az nem ment olyan könnyen. Le-felé ugyanis csak ment a czilinder, de vissza-felé az orr (amely legnagyobb volt a kis fe-jen) nem engedte.

A hang odabenn a kalap alatt pedig egyre kétségbeesőbb lett. Már csak holmi susogó jajgatásféle hallatszott . . .

— A mentőkért kell telefonozni, — hallat-szott a tömegből.

Most már megijedt az az ur is, aki min-dennek az okozója volt.

— Kérek hamar egy éles kést, majd le-vágom a czilindert.

Hozzá is kezdett a munkához, ami elég soká tartott. Végre mégis szétvágódott a czi-linder és előtűnt a fej, amelynek előbbi vörös színe kékre-zöldre változott.

— Egy kis vizet, — szepegte.

A közeli boltból vizet hoztak, amitől job-ban lett a kis ember. Kettőt-hármat trüszkölt, aztán erélyesen felkiáltott:

— Fizesse meg a czilinderemet!

— Mennyit fizessenek?

— Husz koronát. Ez drága czilinder volt és egészen új.

— Tessék a husz korona.

— Köszönöm.

A néptömeg széteszlott, a cukros arczu-baba még mindig kaczagott, a kis ember pe-dig bement egy mellékutczába. X. kalaposhoz és ott mosolygó arczzal nyult a zsebébe és huzta ki a husz koronát:

— Tessék a pénz. Kérek egy másik czi-lindert és kérem a proviziót.

A provizio 6 korona volt, amit mindjárt visszkapott, azután egy fél óra mulva már a Váczi-utczában sétált peczkesen és kopogtatta botjával az aszfaltot.

HIREK.

— **A Lónyay-pár Kalksburgban.** *Stefánia* grófnő és férje *Lónyay Elemér* ma délelőtt ér-keztek meg Kalksburgba, hol a *Zichy-féle* vil-lába szálltak meg, melyet hat óra béreltek ki. A grófi pár a futárvonattal érkezett Brixből. A grófnő nagyon jó színben van, arczzsine üde. A fiatal pár a tegnapi nap folyamán nem hagyta el a villát. A hely, melyet nyári tartózkodásukra választottak, igen kedves és kellemes. Az épü-let csak egy emeletes, és belső berendezése elő-kező egyszerűsége vall. Az épületet remek szép park környezi, mely most teljes virágzá-sában diszeleg. A lakás berendezési tárgyai részben rococo, részben ó-német stylben készül-tek. A villa *Zichy Gabriella* grófnő tulajdonát képezi. A grófi pár a nyár folyamán ellátogat *Lónyay gróf* magyarországi birtokaira is. — *Erzsébet* főhercegnő — mint *Brozenből* tele-grafálják — tegnap délután kíséretével együtt *Luxenburgba* utazott.

— **Előkelő katonai vendégek Aradon.** Gróf *Paar Alajos* lovassági felügyelő *Rieger Emil* vezérőrnagy, dandárparancsnok kíséretében *Te-mesvárról* ma este *Aradra* érkezett a lovasság felüvizsgálására. A főfelügyelőt *Korda Ignác* ezredes, a dandárnokot *Mirka Emil* főhadnagy

vezérkari tisztek kísérték. A tisztek a *Fehér Keresztbe* szálltak, melynek bejáratánál *Kaffka Ignác* ezredes, az aradi Hadik huszárezred parancsnoka várta a tisztikar élén s megtette jelentését. Holnap reggel zászlógyakorlatozást tartanak a cs. és kir. huszárok a vásártéren, délután pedig a fedett lovardában lesz felül-vizsgálat.

— **Az új váci püspök esküje.** *Csáky Károly* gróf, az új váci püspök — mint tudósítónk táviratozza — holnap, csütörtökön teszi le a hi-vatalos esküt a király ő felsége kezébe. Az ak-tusnál *Wlassics* miniszter és *Molnár Viktor* mi-niszteri tanácsos lesz jelen. Ez utóbbi fogja az eskümintát olvasni.

— **Eszterházy Móríc gróf temetése.** *Páparól* táviratozzák: Ma délután temették el óriási részvét mellett *Eszterházy Móríc* gróft, a ki-nek holtteste tegnap reggel érkezett ide. A diszes ravatalt a templom szentélyében állitot-ták fel. Huszárok és magyar hajduk állottak körülötte diszörséget. Ma délután egy óraker megkezdődött a küldöttségek felvonulása. A fentartott helyeken megjelentek a család tagjai, az arisztokrácia sok képviselője, *Veszprém-megye* küldöttsége *Fenyvessy Ferencz* képviselő vezetése alatt. A temetési szertartást *Néger Ágost* veszprémi apát végezte. A gyászmenet-ben nyolcz kocsi vitte a koszorukat. A halot-taskocsi után a küldöttségek, zászlók alatt ki-vonult egyesületek, *Pápa város* és *Veszprém-megye* képvisellete, *Hegedüs Loránt* és *Bauer* országgyűlési képviselők *Antal Gábor* dunán-tula református püspök stb. mentek.

— **József főherczeg szemleuta.** *Varasdról*, táviratozzák: *József* főherczeg tegnap este ide-érkezett, hogy szemlét tartson a honvédség fölött. Megérkezésekor *Zichy Rubido* főispán fo-gadta. A főherczeg ma ebédet adott, a melyre hivatalosak voltak a polgári és katonai ha-tóságok fejei. A főherczeg este tovább utazik *Kanizsára*.

— **Tüntetés Prágában.** A cseh fővárosban nagy ünnep *nepomuki* szent *János*nak a csehek szentjének a napja. Most is felvonulással és tüzi-játékkal ünnepeletek, de az ünnepből majdnem utczai harcz lett. Az ifju csehek csoportja kle-rikális ellenes tüntetést rendezett a sok ezer főnyi közönség között, a mi sok helyütt vere-keedésre vezetett. A rendörség közbelépett és számos embert letartóztatott.

— **A szegedi mérnökség botránya.** *Pálfy Fe-rencz* szegedi polgármester, mint annak idején megirtuk, *Fellegi Antal* törvényhatósági bizott-sági tag jelentésére vizsgálatot rendelt el a gőzfürdő ujjáépítése körül vélt visszaélés miatt a mérnöki hivatal, illetőleg annak felelős veze-tője, *Tóth Mihály* főmérnök ellen. A vizsgála-tot a polgármesteri hivatalban befejezték, a ta-nuk kihallgatása megtörtént s a jegyzőkönyvet a tiszti főügyészhez tették át. Mint levele-zőnk értesít, *Ivánkovits Sándor* dr. tiszti fő-ügyész ma készítette el a javaslatát a vizsgá-lati ügyről, amely javaslatnak lényege, hogy a mérnökség nem vette át drágábban a zuzott márványt, mint az bármely más szállítónál is megkapható lett volna, hanem oly áron, ami-lyen áron maga a panaszos is számítja a kő-anyag értékét, hozzáadva a zuzás költségeit s a veszendőbe menő százalékot. A tiszti fő-ügyész javaslata értelmében beszüntetendő volna minden további eljárás a főmérnök, ille-tőleg a mérnökség ellen, mely teljesen korrek-tül járt el.

— **Windischgrätz herczeg váltója.** *Herczeg Windischgrätz Ferencz* dr. és *Deym Ferencz* gróf ellen *Strausz* frankfurti antikvárius 30,000 írtos váltóadósság miatt pört indított. A her-czeg — aki pár hó előtt csödbe jutott — most kiegyezett a kereskedővel. A többi hitelezők is

megindították a tárgyalásokat a kiegyezés vé-get és így rövid időn belül a csődöt a törvény-szék meg fogja szüntetni.

— **Magyarok a párisi sakkversenyen.** *Páris-ból* táviratozzák: Az itteni nagy nemzetközi sakkversenyre két magyar játékos is kap meg-hívást. Ezek egyike *Bródy*, aki sakkmeister ismert nevű versenyző és sok híres játszma győztese.

— **A tanítók hadgyakorlatai.** A m. kir. val-lás- és közoktatásügyi miniszter a m. kir. hon-védelmi miniszter értesítése folytán leiratot in-téztett a kir. tanfelügyelőségekhez, melyben arról értesíti azokat közhírré tétel czéljából, hogy tar-talékos tisztek, vagy hadapródok rangjával bíró tanítók hadgyakorlati kötelezettségüknek a ta-nítói szünidő tartama alatt is eleget tehetnek. Eme körülményt azonban felettes hatóságuk ut-ján a m. kir. honvédelmi miniszteriumnak be-jelenteni tartoznak.

— **Királyi kegyelem.** *Teinitzer Ernő* gráci z orvosnövendék pár hó előtt párbajban agyon-lötte ellenfelét, *Fuchs Henrik* jogászt. *Teinitzer* a szerencsétlen kimeneteli párvialdal után nyom-ban jelentkezett a rendörségnél, mely azóta fogva tartotta. Az orvosnövendék szülei ez idő alatt kegyelem iránt kérvényt intéztek a ki-rályhoz, melyet ő felsége kedvezően intézett el, úgy, hogy az orvosnövendéket nyomban szabad-lábra helyezték.

— **Az elfogott országcsaló.** Megirtuk, hogy a szegedi csillagbörtönbe tegnap egy érdekes új lakó került: *Merza Antal* volt biztosítási ügynök, a ki végigszélhámoskodta az egész or-szágot. Mikor *Merza* a munkácsi fegyházból 6 és félévi fegyházbüntetéséből kiszabadult, elő-kező összeköttetései révén kieszközölte, hogy a *Janus* biztosító társulatnál ügynökül alkalmaz-tassék. Az egykori fegyencz ekkor a társaság megbízásával ugyszólván az egész Magyaror-szágot végigcsalta. Szédelgéseit körutjában *Aradon* is megfordult az országcsaló, ki innen különféle csalások elkövetése után megszökött. Az aradi büntető törvényszék akkor *Merza* el-len 1895. februáriusában országos körözüvnyt bocsátott ki, de ennek semmi foganatja sem lett. A kalandor tovább üzte szédelgéseit s a büntető hatóságok nem tudták kézrekeríteni. Érdekes, hogy *Merza Antal* neve a rovottmul-tuak névjegyzékében is benne van. E jegyzék szerint *Merza* 1860-ban *Szamosújvárott* szület-tett. fiatal korában kereskedősegéd volt s meg is házasodott, később azonban a felesége el-hagyta. *Merza* az aradi körözü levél szerint már 1895-ben tehát 35 éves korában, egészen ösz volt. Most még mindig csak negyven éves a magyar *Rokamból*, de kinézésre már kész ag-gastyán.

— **Sikkasztó gyárigazgató.** *Saluzzi Tomajo*, a pármái *Laudi* és társa gyógyárugyár igazga-tója, százezer lira sikkasztása után megszökött. A sikkasztás a legérzékenyebben a pármái hi-telintézeteket sújtja.

— **Tolstojt kitiltották Lipcséből.** A német „puritánok“ veszedelmesen elhatalmasodnak. Az esztévesztett szenteskedés egyre jobban dühöng. Mint *Lipcséből* táviratozzák, ma onnan kitiltották erkölcsi okokból *Tolstojt*, az oroszok nagy modern apostolát. Persze nem a saját személyében, mert *Tolstoj* rég nem mozdul már ki az ő jasznaja-poljanavi remeteségéből, hanem az írását tiltották ki. A sötétség hatal-mát akarták előadni *Lipcsében*, de a rendörség erkölcsi és államfenntartó okokból betiltotta. Gyenge erkölcsök és gyenge állam kell ahhoz, hogy ilyen fentartásra legyen szüksége.

— **A fináncz és az oroszlan.** A bácsmegyei *Apatin* községben borzasztó szerencsétlenség történt egy *Zoke István* nevű pénzügyi szem-lésszel. A vásártéren az állatseregletet nézte, megállt a him oroszlan ketrece előtt és simo-gatni kezdte azt. Az oroszlan egyszerre megva-dult, elkapta *Zoke* karját és össze-vissza tör-

delte, azután kezefejét leharapta. A szerencsétlent alig tudták kimenteni a vad bestia karmai közül.

— **Kilencszeres gyilkosság.** Az elmúlt éjjel *Menci* Angelio castioncelloi földbirtokos örületében egész családját és szomszédai közül többeket, összesen *kilencz embert meggyilkolt.* A gyilkos jómódu és csöndes kedélyű ember volt, azonban fiatal korában epilepsiában szenvedett. Pár hó előtt esküdött meg egy szép, fiatal leánnyal. Egy-két nap előtt teljesen apathikus, szenttelen állapotba esett és családja sejtette, hogy betegsége ki fog törni rajta. Tegnap éjjel aztán, mialatt a család aludt, zajtalanul felkelt ágyából, szekerczét rejtett hóna alá és azzal szétzúzta szegény felesége fejét a legborzalmasabb módon. Azután első házasságából származott gyermekeit gyilkolta meg és két nagybátyjának fejét vágta le. Innét az istállóba ment s ott három ökröt és egy lovat pusztította el. Most már nem volt senki a házban a kit meggyilkolhatott volna, tehát felgyújtotta a házat. A szomszédok a tüzi lármára előrohantak, de az őrjöngő ember töltött puskával állt a ház elé és *lelőtte*, aki közeledni mert. Két szomszédja szörnyet halt, többeket súlyosan megsebesített. Erre az örült megszökött. Ma reggel akadtak rá a városon kívül lévő temetőben, ahol egy siron aludt egész nyugodtan. A rendőrség letartóztatta, de kihallgatni nem lehetett, mert egy szót sem lehetett kivenni belőle.

— **Szerencsétlenség egy kohóban.** A zöptani Lipót-kohóban ma éjjel a gőzgép nagy lendítőkereke hirtelen megrepedt és darabokban hullott széjjel, mely a nagy anyagi kár mellett jelentékeny zavart okozott a kohó továbbműködésében. A csendőrség erélyes vizsgálatot indított és kiderítette, hogy a kár okozója *Kranich* Ferencz kohómunkás volt, aki bosszúból a kerék fogai között egy nagy darab vasat dugott. *A bosszúálló munkást kihallgatása után nyomban letartóztatták.*

— **Vonatkisiklás.** *Sátoraljaújhegyről* táviratozák: Ma délből az állomás közelében kisiklott a személyvonat. Emberéletben baj nem esett, de a vasut kára a pályatest megrongálása következtében igen nagy.

— **Bejelentett öngyilkosság.** *Fehér* Imre 21 éves budapesti szabósegéd ma reggel eltűnt Szent-királyi-utca 6. számú lakásáról. Levelet hagyott hátra, a melyben öngyilkossági szándékát jelzi.

— **Bevégezni akarom — írja — pályafutásom,** mert úgy vélem, hogy részemre már csak a tulvilágon van hely . . . Anynyit szeretnék írni, de reszkető kezem már nem engedi.

Az eltűnt középtermetű, arca hosszas, sápadt, szeme barna, haja gesztenyeszínű, bajusza szőke, szakála nincs. A rendőrség keresi.

— **Marasztaló verdikt.** Esküdtbíróságaink eddigi gyakorlatában bizonyos szenzációs jellegű nyernekek azok az esetek, a mikor az esküdtek a bűnösséget kimondják. Nagybecskerekéről jelenti ma egy távirat, hogy ott az esküdtek verdiktje alapján tíz évi fegyházatot kapott egy fiatal vadorzó, a ki *Buger* Nikolae községi bírót, mikor ez őt a tilosban meglepte, lelőtte. Az esküdtek a szigorú büntetésre való tekintettel csak hosszú tanácskozás után mondták ki a bűnöst.

— **A kis nevelőné keserve.** Tizenöt éves volt csak *Kohn* Ilona és már a fővárosba szakadt szülőföldjéről, Marosvásárhelyről, hogy itt mint jómódu családok gyermekeinek játszótársa maga keresse meg kenyerét. Tegnap délután aztán *Andrássy*-ut 6. szám alatt levő lakásáról lopva eltávozott és a Lánchíd mellett a Dunába vetette magát. Szerencsére ideje korán kifogták és a Rókus-kórházba vitték. Tettének okát nem akarja megvallani.

— **A „cipő“ mint becsületsértés.** *L. Sándorné* feljelentette *B. Bogdánét* a járásbírósnál, hogy megsértette a becsületében. A dolognak az volt az előzménye, hogy *L.-né* állítólag gyöngéd érzelmeket táplált egy *Czipő* János nevű legény iránt, aki a házukhoz járt. Erről ugylátszik *B.-nének* is tudomása volt, mert valahányszor összetalálkozott *L.-nével*, akivel régóta haragban volt, mindig odakiáltotta neki ezt a kis szót, hogy: *czipő!* *L.-nének* ilyenkor az arcába szökött a vér, toporzékolt dühében, de nem tudott segíteni a dolgon. Az az átkozott kis szó mindig fülébe csengett: *czipő!* Ha aztán lecsillapult is egy kissé *B.-né*, gondoskodott arról, hogy a szomszédasszonyt kihozza a flegmájából. Rendszerint akkor tette ki a cipőit az ajtó küszöbre, amikor *L.-né* arra ment, ha az nem vette észre ezt a célzást, hát *B.-né* gyöngéd figyelmeztetésképpen hozzátette: „*Nini czipő.*” Vége-hossza nem volt ezeknek a heczzelődéseknek, de a gunyolódás célpontja csak nem akart reagálni. Egyszer aztán *B.-né* erősebb eszökhöz folyamodott. Mintha már rég megbékült volna, átszölt a szomszédasszonyhoz:

— Ugyan *Czipőné* lelkem . . .

Ezzel aztán beelégelte *L.-né* a szekaturákat. Szaladt a fiskálisához, onnan meg a bíró elé és elpanaszolta a nagy becsületsértést, hogy őt *Czipőnének* hívták. Ma tartották meg a furcsa becsületsértés ügyében a végtárgyalást de a járásbírósnál a szegény zaklatott asszonyt újabb bosszúság érte. *B.-né*t ugyanis felmentették, mert a „*czipő*“ szó eddig még nem becsületsértés és így az sem büntetendő cselekmény, ha valakinek azt mondják, hogy: *Czipőné.*

— **Uj lószállitmány Dél-Afrikába.** Fiuméből táviratozta tudósítónk, hogy a *Sussex* nevű angol gőzös ma 960 magyar lóval megrakodva utnak indult Dél-Afrikába.

— **Egy apa rémtette.** Négy ártatlan életnek vetett borzalmas módon véget egy kétségbeesett apa. Szerény keresményéből nem tudta fentartani családját és így inkább arra határozta magát, hogy elemészti őket. *Jellinek* Ferencz prágai bányamunkás követte el ezt a rémtettet gyermekein, kik közül a legidősebb hat, a legfiatalabb három éves volt. Egy közeli erdőbe ment gyermekeivel a kétségbeesett apa és ott rálőtt az ártatlan kicsinyekre. Négy esztendő leányának sikerült elmenekülnie a biztos halál elől, de a többi három a bős apa örületének áldozata lett. A legfiatalabb még az nap kiszövedett, míg a többi súlyos sebekben szenved. Az apát ma fogta el a csendőrség s kihallgatása alkalmával őszinte vallomást tett. Előadta, hogy gyermekeit azért akarta elpusztítani, mert szerény keresményéből nem tudta eltartani őket. Három napig bolyongott gyermekeivel az erdőben, míg végre rémes tettének elkövetésére el tudta határozni magát. A bűnös apát átadták a büntető bíróságnak.

— **Eljegyzés.** *Friedmann* József dr. m. pécskai orvos jegyet váltott *Reiner* Dávid tekintélyes pécskai kereskedő és takarékpénztári igazgató bájos leányával, *Etelka* kisasszonnyal.

Brády Árpád megyei utbiztos *Brádról* eljegyezte *Buder* Mariskát, *Buder* Nándorné belényesi birtokosné leányát.

Bartholos Árpád a muszári aranybánya mérnöke *Brádon*, eljegyezte *Liha* Antal selmeczbányai városi hivatalnok leányát *Erzsikét.*

Candrea Valér brádi szolgabíró eljegyezte *Tiulescu* Dora kisasszonyt, özv. *Tiulescu* Györgyné leányát.

— **A szabad férfiak plakátja.** Azon a szökötésen, mely *Gyp* asszonnyal, a híres francia írónővel esett meg állítólag, sokat mosolyognak most Párisban. *Gyp* asszony most egy plakátot szerzett meg, melyet állítólag a „*Jour-*

nal du Peuple“ szerkesztősége fogalmazott. A plakát így szól:

A párisi néphez! Az antiszemita szájhősök, a nemzetiségi banditák Páris terrorizálni akarják. Erre a rémuralomra mi erősebbel felelünk. Az „*Elysée*“, mely a „*Libre Parole*“-val egy paplan alatt van, arra akar minket kényszeríteni, hogy *Eszterházyról* és a tábornoki karrol szóló himnuszt mi kezdeményezzük. Erre a pimaszságra mi kihívással felelünk. *Martel* grófnó (*Gyp*) minden antiszemita megbízások *Pompadourja*, *Félix* kegyelméből *Frankhon* királynője és *Drumont* megfojtásának okozója, a mi kezünkben van. Adjanak nekünk igazat és mi kiszolgáltatjuk a hölgyet. Miután az ártatlanok börtönben sanyalódnak, a bűnösök részére megtorlást követelünk. „*Szabad férfiak csoportja*“

A szabad emberek csoportja szépen felsült. Foglyuk ép bőrrel, csak elszakított ruhával, elszabadult. Büntetését nem nyerheti el, miután a francia törvénykönyv nem ösmeri a hatóság elámitásának bűnét.

— **Eltűnt család-apa.** Hivatalos átirat jött ma a bécsi rendőrségtől Aradra. Egy család-apa iránt tudakozódik benne az osztrák rendőrkapitányság, mely a mi rendőrségünket kéri, hogy nyomozza ki az eltűnt bécsi embert.

Schönstein József egy bécsi cégnek volt az utazója. Családjá az osztrák fővárosban lakott, ő pedig Magyarországon utazgatott, hogy üzleteket kössön. Aradon is megfordult több ízben, de sohasem volt itt huzamosabb ideig.

Körülbelül egy hónapja már, hogy elment hazulról a bécsi utazó, akit azóta nem látott a családja. *Schönstein* felesége kétségbeesetten fordult a bécsi rendőrséghez, kérve, hogy nyomozza ki valahol a férjét, aki eltűnt. A bécsi rendőrség mindenfelé küldözgetett átiratokat, melyekben nyomozásra hívja fel a magyar hatóságokat.

A nyomtalanul eltűnt utazó családja attól tart, hogy *Schönstein* valami borzalmas szerencsétlenség érte, vagy éppen öngyilkossá lett.

— **Kibukott a vonatból.** *Kassáról* táviratozta tudósítónk: A kassa-oderbergi vasutnak ma délből érkezett személyvonatán szerencsétlenség történt. Egy *Maurer* János nevű kovács a vasut ajtaját felnyitotta és oly vigyázatlanul támaszkodott neki, hogy kibukott. A vasut keresztülgázolt rajta, úgy, hogy teljesen szétroncsolva halva maradt a pályatesten.

— **Kinevezés.** A karánsebesi kir. törvényszék elnöke a karánsebesi kir. törvényszékhez III-ad osztályu hivataloszálló *Puskás* Demeter aradi kir. törvényszéki napidijas szolgát nevezte ki.

— **Májusi jégverés.** Verseczen és környékén tegnap óriási felhőszakadás és jégverés volt. A jégverés háromszor egymásután, 5 órakor, fél 6-kor és 6 órakor tört ki s a határ egy részét teljesen elverte. A hegyekről lezuduló víztömeg sok szőlőt elsodort. A kár nagyságát csak holnap lehet alaposan megállapítani, de az bizonyos, hogy igen jelentékeny. A városban a víz nem okozott nagy kárt, a múlt évben készült csatornázás bevált.

— **Magyar nő I. Napoleon fiáért.** Mióta *Rostand* új drámája, a *Sasfiók* színre került Párisban, sokat írnak a francia újságok I. Napoleon fiáról, a boldogtalan reichstadi hercegről. A *Figaró* egyik munkatársa meginterviewolta most gróf *Prokesch* Antalt, — a reichstadi herceg nemrég elhunyt barátjának fiát, ki ifjúkora óta rendszeres naplót vezetett a tapasztalatairól. E feljegyzések között, mint gróf *Prokesch* Antal a francia újságírónak elmondotta, számos adat van a reichstadi hercegről — van a többi között egy olyan is, mely minket, magyarokat különösen érdekel. Gróf *Prokesch* ugyanis a varsói forradalom idején azt tervezte, hogy a reichstadi herceg jusson a lengyel trónra. E tervének aztán egész udvari pártot toborzott, melynek élén magyar nő állott: *Grassalkovich* hercegasszony, ki *Eszterházy*-leány volt. *Metternich* herceg azonban

elienezte ezt a tervet, azért nem valósulhatt meg.

— **Örültek faluja.** Dr. *Lefevre*, a francia kínai gyarmatok orvosa fedezte fel ezt a különös helységet. Az örültek faluja Franciaország kínai gyarmataiban fekszik és Ban-Keune-nak hívják. Háromszáz háza és több mint ezer lakosa van. Ha a környéken valaki megőrül, a kínaiak azonnal oda szállítják. Az örültek teljesen szabadukra vannak hagyva; de nincs is szükség felügyeletre, mert kevés kivétellel csendesen éldegélnék és nem okoznak kárt senkinek. Élelmzésükről úgy gondoskodnak, hogy időről-időre a szomszédos favak lakói élelmiszereket visznek nekki.

— **Nelson utolsó órái.** Egy spanyol folyóirat érdekes adatokat közöl most Nelson admirális, a trafalgári hős halálára vonatkozóan. Adatait egy eddig ismeretlen levélből veszi, melyet Sir Fleming Senhouse irt a trafalgári ütközet után. A levélíró részt vett a borzalmas tengeri ütközetben s szemtanuk előadása alapján elmond egyetmást Nelson utolsó óráiról. Eszerint Nelson a legnagyobb golyózápor daczára is ott maradt a vezérhajó parancsnoki hidján, amíg a *Redoubtable* hadihajó egyik matróza halálosan meg nem sebezte egy muskétás golyóval. A hős nyomban összerogyott, de eszméletét nem veszítette el. A golyó bal vállán hatolt be s a hátgerinczet is megsértette, az arany vállrojtából is bevitt a sebbe néhány foszlányt. Az admirális bevitetette magát aztán a hadihajó egyik kabinjába s utolsó perczéig osztogatta a parancsokat, nem törődve sorsával, habár tudta, hogy halálos a sebe. Mikor halála perczek kérdése volt már, így szólt a körülötte állókhoz:

— A mai nap dicsőséges lesz. Hajom ugyan erősen megrongálódott s talán még jobban is megrongálódhatik, de ne adjátok meg magatokat. Inkább menjünk le mind a tenger fenekére a hajóval együtt.

Sebesülése után két óráig élt még. Utolsó szavai voltak:

— A horgonyt, Hardy, a horgonyt!

A horgony leeresztése volt ugyanis az egyedüli mód, melylyel még meg lehetett menteni a megrongált hajót. Az a matróz, aki Nelsont lelőtte, nem sokáig örvendhetett dicsőségének; egy angol golyó leterítette őt.

— **Öngyilkosság hamis váltókért.** Temesvár mellett Mehalán — mint tudósítónk táviratozza — öngyilkos lett ma *Wanemacher* ottani gazdaember. A szerencsétlen embernek a nevére nagyösszegű váltót hamisított a fivére, s ez annyira elkésérítette, hogy felakasztotta magát.

— **Mark Twain Guttenbergéről.** Mark Twain, aki ez idő szerint Londonban tartózkodik, érdekes levelet irt a minap a Guttenberg-muzeum igazgatóságának Mainz városába, hol Guttenberg ötszázados emlékének megőrzésére készülődnek most. Így szól a levél:

Az egész világ egybehangzó véleménye elismeri, hogy Guttenberg találmánya a legnagyobb esemény, amelyet a történelem fel tud mutatni. Új és csodálatos világot teremtett egyszerre, de új poklot is. Találmánya, — amelynek ideje óta öt évszázad zajlott le — megtalálta az igazságot, amely addig a homályban tévelygett, de előhozta odújából a hazugságot is, amely azóta kétszeres szárnyuhanással rohan előre Felszínre hozta a tudományt, melyet az üldöztetés törpített el azelőtt; szabadságot adott neki a tenger mélyén, az ég boljában s az emberi törekvések mezején. Életet adott az iparnak és művészetnek. A kutató szellemnek, amelyet annakelőtte a guny, a kicsinylés üldözött, léteztetett a föld minden részén. Hatalmassá tette a vallást, amely fölkelte az emberi lélekben a jótétemény és baráti szeretet érzését. A háboru mely azelőtt olcsóbb volt s nehezkesebb, drágább lett találmánya után, de egyszersmind könnyebben vezethető is. Egyes népeket szabadabbá tett, igába hajtotta a másikat. Alapítója és védője lett az emberi szabadságnak, de elősegítette a zsarnokságot, az önkénykedést. Amilyen a világ mai nap jóban, rosszban, nemesben és aljasban, mind Guttenberg találmánya által lett azzá. Az emberiség ötszázados evolúciója az ő találmányára vezethető vissza. És nemsokára hódolatunkkal adózunk emlékének, mert mindama rossz, amely meg-

született találmányával semmivé törpül ama nagyszerűségek által, amelyek találmányának köszönhetik létüket s amelyek boldoggá tették az emberiséget.

— **Csődbe jutott pincsi.** Ez a hihetetlennek látszó eset megtörtént, még pedig M.-Bánhegyesen a folyó hó első napjaiban. A szegény kis pincsi gyanútlanul sétálgatott patkány után a boltban, mitsém sejtve az álnok hitelezőkről, akik sötét tekintettel mutogatták Budapestben az üzlettulajdonosnak váltóit, majd addig kérték *Gróff* bácsit a szigoru törvények még szigorubb végrehajtóját, hogy egy napon kiment M.-Bánhegyesre Battonyáról, spanyolviaszt és pecsétet hozott, egy darabig mindenfelét össze-vissza irkált a boltban, mi alatt a kis pincsi boldog semmittevésben elszunnyadt a pudli alatt. *Gróff* bácsi pedig törvényes ábrázatot véve fel, kimondja a csődöt, gyertyát kért s lepecsételteti a boltot. Pokoli sötétségre és éhségre ébredt fel kis idő múlva a pincsi; a bezárt boltba (persze még akkor nem tudta, hogy csődbe jutott) nyafogott barátjai után, akikről a törvény kemény pecsétje és vastag fal választotta el. Eltekintve azonban a nagy magánytól, az első napokban türethetően ment helyzete a sok sajt, liszt, cukor és szalámi miatt, de vízkészlete fogyatékán lévén, a negyedik nap felé már végrendelkezni akart, előbb azonban éjjente gyászadalokat, illetve hattudalokat énekelt, még pedig oly hatással, hogy közelében aludni nem lehetett. Az emberi részvétlenség miatt könnyen megtörténhetett volna, hogy az árverés napján jéghideg testét ott találták volna hátrahagyott műveivel a bolt padozatán, mégis végre a galambszívű *Gróff* bácsi szabadította meg kinjaitól s a hitelezők tudta nélkül kihozta a sötét boltból. Nincs az a híres pecsét, akitől úgy félne most a pincsi, mint ha váltót lebegtetnek előtte.

— **Az Aerodromon.** Amerikai ujságok sokat irnak mostanában egy új szerkezetű repülőgépről, melyet *Langley* washingtoni tanár talált föl. Nekünk magyaroknak különösen azért érdekes ez a találmány, mert hasonlít a *Jókai* fantáziájában született repülőgéphez: az *Aerodromon*hoz, mely a *Jövő század regényé*-ben szerepel. Az amerikai gépnek is *Aerodromon* a neve, melyet a feltalálója valószínűleg *Jókaitól* kölcsönzött. Érdekes elmondani egyetmást erről a találmányról.

Az *Aerodromon* a Maxim-féle léghajó tökéletesítése. Tudvalevő, hogy a nagy költséggel épült Maxim-féle léghajónak sikerült ugyan a légből emelkednie, de a leszállásnál oly erősen ütődött a földhöz, hogy összetört. *Langley* közreműködött Maxim kísérleteinél s azóta éveken át igen érdekes fizikai mérőkísérleteket tett a levegő ellenállására és a szél erejére vonatkozólag. E kísérleteinek eredménye repülőgépnél a terve, melynek szerkesztésénél az *Albatros*-madarat vette mintául, mely daczára nagy súlyának, a leggyorsabb repülők közé tartozik. A szárnya keskeny, de nagyon hosszúra kinyújtható. A *Langley* pépe a sárkányszerkezetek közé tartozik, melyeknél a szárny alatt összenyomott levegő tartja fenn a gépet a levegőben. A legnehezebb a leszállás, hogy a gép össze ne törjön. Azért egyenlőre vízparton teszi kísérleteit. Egy legutóbbi modellel tett kísérletnél a gép 1600 méter utat tett meg 1 percz 45 másodperc alatt, s baj nélkül jutott a víz színére. Most a nagy gépen dolgozik *Langley*, melynél állítólag 160 kilométer óránként sebességet remél elérni, ami a legnagyobb viharokét is felülmulná. Az a nagy gép folyós gázzal lessz fűtve, szárnyai 7 méter hosszúak, 1,8 méter szélesek s aczél bordái selyemmel vannak bevonva. Előállítására a mi pénzünk szerint 72,000 koronába kerül.

— **Gyilkosság vasvillával.** *Trutz* János preburi, krassómegyei gazda a vásárról hazafelé igyekezett szolgájával, *Pakurár* Péterrel. *Bogsán*-Bányáról jöttek kocsin a vásárosok, mikor az országuton váratlan ellenség jelent meg előttük. Vasvillával fölfegyverkezve rohant elő *Perron* Demeter, preburi román lakos. *Perron* haragos viszályban állott *Trutz*czal, mert ez nem akarta nekiadni a leányát, akivel különben vadházasságban is élt. Mikor a vásárosok meglátták a támadásra kész *Perront*, védelemre

gondoltak, de nem volt semmi kéznél alkalmas eszköz. *Pakurár* Péter, a szolgálgegyen ijedtében elfutott, magára hagyva a gazdáját. Most *Perron* nekiment *Trutz*nak a vasvillával és a szívébe döfte. A szerencsétlen ember *szörnyet halt*. Élettelen teteme az országuton hevert. A gyilkosságot még rablással tetézte a merénylő. Hetven koronát talált *Trutz*nál, ezt az összeget magához vette. Aztán nyomtalanul eltűnt.

— **Öngyilkos csendőr.** Életével lakott *Német-Bogsánban* az ottani csendőrség egyik legénye mértéktelenségeért. Tegnap egész éjjel dorbézolt a korcsmában és a mikor polgáremberék ott békésen mulattak, duhajságában beléjük kötött. De ezek többen voltak, földre teperték a csendőrt, elvették fegyverét és kodobták a korcsmából az utcára. Az éjszakai hideg észretérintette ittasságából és tudatára ébredve az őt ért szégyennek, kétségbeesés-főbe lötte magát. Az esetről rögtön jelentést tettek a csendőrkerületi parancsnokságnak, a honnan az ügyet vizsgálat alá veszik.

— **Hogyan védekezünk a moly ellen?** Czel-szerű utasítást tartalmazó füzet jelent most meg a szörneműek, ruhák, stb. házi kezelésben való megóvására vonatkozólag, mely füzetnek elolvasása hasznos tartalmánál fogva különösen ajánlatos. A füzet kívánatra ingyen kapható a szerzőnél, *Katzer* Józsefnél, VI. Ó-utca 46.

— **Igen díszes kivitelben kaphatók a legkülönbébb nász és egyéb alkalmi ajándék tárgyak** *Porter* Vilmos koronás áruházában Aradon, a Központi szálloda épületében. Az árak feltűnően olcsók. Vidéki rendelések mintaszerű pontossággal eszközöltenek a legkielégítőbb módon.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter az aradi kerékpár-klub módosított alapszabályait ma érkezett leiratában jóváhagyta.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdáinkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — Melyik a legjobb?** Nagyon érdekes, hogy azon számok, melyek még eddig ki nem huzattak, a legjobbak, illetve a legnagyobb nyeresési esélyük van. *Sternberg* József bankház VI. kerület Teréz-körút 6/B. szám, azon osztályorsjáték számokat, melyek eddig még egyszer sem huzattak ki, fáradságot nem kímélve, összegyűjtötte és rendesen árakon árulitja. — Megrendelések az ily különösen reményteljes számokra azonnal kéretnek, mert a készlet kicsiny, a kereslet pedig nagy.

A kis paralitikus.

— Borzalmas történet. —

Az orvos (kezében a kalappal): Hivatott a nagyságos asszony? Hol a kis beteg?

A mama: Kérem, doktor ur, tessék bejönni. A kis fiammal van bajunk. Képzelve csak, szegényke — nem képelem, hogy mitől — de ma egész nap botlik. Minduntalan elesik.

Az orvos: Elesik?

A mama: Igen, doktor ur, egyre-másra elpotytyan!

Az orvos: Különös! Hány esztendő a kis ficzko?

A mama: Harmadfél éves.

Az orvos: Igazán különös; hisz ennyi idős korában más gyerek már meg tud állni a lábán! . . . Hogyan kezdődött a baj?

A mama: Mondom, én nem értem. Tegnap még semmi baja sem volt, úgy ugrott, mint egy mokus. Ma reggel felöltöztettem, mint rendesen, feladtam rá a kis barisnyáit, felhuztam a bugyiját, ráadtam a szoknyát, letettem a földre — puff! elesett.

Az orvos: Talán megbicsaklott a lába.

A mama: Kérem! . . . Odaszaladok hozzá, felemelem — puff! Megint elesett s így ment ez hétszer-nyolcször egymásután. Egyszóval, doktor ur, én nem tudom, mi baja lehet, csak azt az egyet tudom, hogy ma reggeltől fogva ez a baj üldözi folyton-folyvást.

Az orvos: Ez mesés dolog . . . Láthatnám a kicsikét?

mama: Hogyne! (Kimegy s a gyereksarján tér vissza. Egészséges, piros pozsgás arcfoltos, maszatos kis szoknya van rajta.)
 z orvos: De hisz a kicsike nagyon jó színber.
 . Kérem, tegye le a földre.
 az anya leteszi; a gyermek elesik.)
 z orvos: Kérem még egyszer!
 Megtörténik. A gyerek elesik.)
 z orvos: Még egyszer!
 A gyermek harmadszor is elesik.)
 z orvos (elgondolkozva): Ez hallatlan! (A kiez, akit anyja a hóna alatt fog, hogy el ne
 ; Mondd csak kicsikém, fáj valamid?
 a kis beteg: Nem fáj semmi.
 Az orvos: Van-e étvágyad? Szeretnél egy kis
 tot enni?
 A kis beteg: Sok kalácsot!
 Az orvos: Helyes! (Nyomatékkal.) Agylás!
 s!
 A mama: Agy . . . ó Istenem, hiszen ez boró!
 ó! (Kezét az égre emeli, a gyermek elesik.)
 Az orvos: Ugy van! Teljes agylágyulás. Az
 végtagok már hűdöttek. Különben ön maga is
 fogja látni, hogy a kicsike lábán a hus már
 zen érzéketlen. (Beszéd közben fölemeli a kis
 s kezdi szoknyáját leoldani.) Oh, de . . . igen,
 . . . (kitörve) a manóba is, mit csináltak ezzel
 egény kis gyermekkel?
 A mama (megütközve): De kérem, doktor ur!
 Az orvos: Persze, hogy nem tud megállni a
 n! Mikor a kis bugyogójának az egyik szárába
 ta mind a két lábát.

TÖRVENYKEZES.

§ Az árva. Kora ifjúságától kezdve küzdött
 életnyomorával Stokhammer József. Szüleit
 an elvesztette s azóta éhezve, nyomorogva
 gette napjait. Végre is megkönyörült rajta
 abáni görög keleti templom egyházfia és
 yettes kántora Vasziljevits Péter s hat
 on-havi fizetésű templomi sepregető szol-
 ják alkalmazta. A 6 korona havifizetésből
 gélíni nem tudott. Ekkor végső kétségbe-
 sében kiment anyja sírjához s itt elhatározta,
 hogy öngyilkos lesz. Hogy revolvert vehes-
 n pénzre volt szüksége, ezt pedig úgy sze-
 te meg, hogy a templomban levő asztalfió-
 feltörte s abból a könyörületes célokra
 ományozott pénzt, 5 korona és 60 fillért, el-
 ta. — A pénzzel egyenesen egy fegyverke-
 kedésbe ment, ahol hosszas alkudozás után
 erült 5 koronáért egy revolvert vásárolnia.
 ltényre azonban már nem volt pénze, s hogy
 beszerezhesse, azt hitte, hogy sikerül majd
 y pár fillerre szert tennie. E várakozásában
 lodott. Elmúlt egy nap, két nap, nem kapott
 y fillért sem. Ekkor már az éhség is kezdte
 ozni, mit volt mit tennie, elhatározása
 tőtrést szenvedett a korgó gyomor parancsa-
 va előtt s harmadnap mulva visszavitte a
 olvert abba a vaskereskedésbe, ahol vette
 eladta. 2 korona 40 fillérért. A kapott pén-
 t jóllakott, aztán pedig egyenesen a rend-
 égre ment s feljelentette önmagát.
 Ez volt a tárgya annak a bűnpörnek, ame-
 t ma tárgyalt a budapesti büntetőtörvény-
 k *Lenk* táblai bíró elnökle alatt. A töre-
 mes beismerésben levő, rokonszenves arczu-
 lott, keresetlen egyszerűséggel elpanaszolt
 y nyomorát hozta fel tettének indokául. A
 vőnyészék méltányolta is ezt az indokot,
 ennyiben a tulnyomó enyhítő körülmények
 velembé vételével dr. *Polgár* alügyész vád-
 a lopás büntetéseért *hat havi börtönre* ítélte
Khammot, aki megnyugodott az ítéletben.
 után az ügyész sem felebbezett, az ítélet
 omban jogerőssé vált.

§ *Ejjeli támadás Rákospalotán.* Két évvel
 lőtt, egy nyári napon N. táblabíró kiment
 kospalotára, hogy meglátogassa ismerősét,
Kormuth Árpádot és ennek nőtestvérét, *Elvi-*
Hárman együtt vacsoráztak és vacsora után
 mentek egy ikekére *Bahóékhoz*, a honnan
 k reggel felé tértek haza. Alig tértek ott-
 n nyugalomra, a táblabíró segítségkiáltásokat
 lott az udvarról. Kiment, hogy meglássa, mi
 énik, s észrevette, hogy *egy szálas paraszt*

fojtogatja Kormuth Árpádot. Azonnal segítségére
 sietett és mind a ketten közös erővel kitélték
 a hivatal vendéget az utcára. Egyidejig még
 együtt maradt a táblabíró, *Kormuth* Árpád és
Elvira az udvaron, és tárgyalták az esetet,
 amikor ismét visszajött a paraszt és *késsel meg-*
sabesítette *Kormuth* Árpádot és *Elvirát*. A meg-
 támadottak a szobába menekültek, és magukra
 zárták az ajtót. A támadó követte őket, és
 addig zörgette és feszegette az ajtót, míg fe-
 lül egy részét az ajtónak be nem törte. *Kor-*
muth Árpád a támadóra lőtt, mire az elmenek-
 ült. A rendőrség kinyomozta a támadót *Mervó*
József vasuti munkás személyében, s átadta az
 ügyészségnek, mely két rendbeli szándékos
 emberölés kísérlete és magánlaksértés miatt
 emelt vádat. Ugyanezzel a bűnüggyel kapcsola-
 osan a pestvidéki törvényszék elé került
 egy becsületsértési pör is, amelyben *Bielovszky*
Józsefné volt a vádlott, aki sértő levelet inté-
 zett volna *Kormuth* *Elvirához*. E levéllden az
 is állott!

— *Ha nem volt elég neked a kés, lesz még*
vitriol is! . . .
 A pestvidéki törvényszék előtt a panasz-
 sok ügyvédje az állította, hogy *Bielovszky* *Jó-*
zsefné, aki a levelet írta, bérelte föl *Mervót*,
 hogy menjen *Kormuth*-ékhoz késelni.
 A törvényszék azonban azt nem látta be-
 igazolva, a míg *Mervó* *Józsefet* könnyű testi-
 sértés, súlyos testisértés és magánlaksértés
 miatt *7 havi börtönre* ítélte, *Bielovszky* *József-*
nét fölmentette. Ezt az ítéletet a kir. ítélőtábla
 és ma *Szeuffert* *Ede* bíró előadása mellett a
 kir. kuria is *megerősítette*.

NAPIREND.

Május 17. Csütörtök. Róm kath. naptár: Paskál. —
 Protestáns naptár: Paskál. — Izraelita naptár: Lag-beo-
 mer. — Görög-keleti naptár (május 4.): Pelágia szüz. —
 A nap két 4 óra 5 perczkor, nyugszik 7 óra 13 perczkor.
 A hold két 10 óra 5 perczkor, nyugszik 6 óra 9 perczkor
 Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 754.1 millimé-
 ter, délután 2 órakor 752.3 milliméter. — Hőmérsék reg-
 gel 7 órakor 9 + 16.0, délután 2 órakor 9 + 18.7. —
 Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 2, délután 2 óra-
 kor N. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2
 órakor borult, dörög, csepeg. — Csapadék az utóbbi 24
 órában 0 milliméter.
 Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Arad-
 ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő idő-
 járás várható: Hűvös, helyenként csapadék, zivatarok.
 Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (szin-
 ház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8
 óratól délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fill-
 ér, -vasárnap 20 fillér.
 Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5,
 pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig.
 Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.
 Május 17. Az első aradi gyártelep részvén társaság
 közgyűlése délelőtt 10 órakor.
 Május 20. Az aradi és csanádi egyesült vasutak köz-
 gyűlése délelőtt 11 órakor. — Körállatorvosválasztás Cser-
 mőn.
 Május 21. Az alföldi első gazdasági vasut részvény-
 társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és -csanádi
 egyesült vasutak gyűlésterme.)
 Május 22. Az aradmegyei hitelevél mint szövete-
 zet rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Arad-csanádi
 takarékpénztár.)
 Május 27. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése
 délután 3 órakor. — Galsa hegyközség rendkívüli köz-
 gyűlése délután 2 órakor.

Vigalmi naptár:

Május 20. Az aradi állami tanítóképző intézet ifju-
 ságának hangversenynyel és táncvizsgálommal egybekötött
 zászlószentelési ünnepélye (Városliget.) — A borosjenői
 ifjuság műkedvelői előadással egybekötött táncvizgalma
 (Zöldkert nagyterme.) — Az aradi iparosítjak önképző- és
 betegsegélyező-egyletének majálisa (Csálai erdő.)
 Május 23. Az aradi állami főreáliskola ifjuságának
 majálisa (Csálai erdő.)
 Május 24. Az aradi waggongyári dalkör zászlószent-
 teléssel egybekötött népünnepélye (Városliget.)
 Május 26. Az aradi kir főgymnasium ifjuságának
 majálisa délelőtt a csálai erdőben, délután a városligetben.
 Junius 3. Az aradi polgári jótékony nőegylet nyári
 ünnepélye (Városliget.)
 Junius 4. A Meteor kerékpárklub népünnepélye (Vá-
 rosliget.)
 Junius 17. Az aradi tanítók népünnepélye (Városliget.)
 Julius 15. Az aradi kereskedők körének népünnepélye
 (Városliget.)

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **Végrendelkezés fonográfal.** New-Yorkban
 meghalt nemrég egy Putman nevű mérnök, ki ere-
 deti módon csinálta meg a végrendeletét. Halála
 előtt néhány nappal ugyanis fonográfba mondta be
 végakarátát. Több ügyvédet, jegyzőt hívott meg ez
 alkalomra. Amidőn készen volt beszédevel, rákar-

czolta egy viaszhengerre „Ez az utolsó akaratom.”
 Miután nevet is odakarczolta — készen volt a kü-
 lönös végrendelet.

□ **A „plébános“ elnevezésről.** Sokat vitat-
 ták már, hogy a magyaroság szempontjából
 helyes-e a plébános szó használata? Dr. Vut-
 kovich Sándor Magyarosan című, most megje-
 lent nyelvészeti munkájában így szól hozzá e
 kérdéshez:

Ez a szó teljesen magyarrá lett s a népnek
 nyelvébe is beleolvadt. Kár volna a nyelvkincs-
 ből kiszorítani, mert a római kath. parochus
 hierarkia fogalmát a tágabb értelmű lelkész,
 vagy lelkipásztor bizony nem fejezi ki ilyen
 kereken. Az is tagadhatatlan, hogy a mai nyelv-
 szokás plébános alatt r. kat. parochust, lelkész
 alatt pedig protestáns pastort ért s hogy a ró-
 mai katolikusok ez utóbbi szót csak segédel-
 kész (kápián) formájában használják. Ennek a
 szokásnak voltaképp semmi dogmatikus, vagy
 történelmi alapja sincsen, épp úgy, mint nincs
 a sokat vitatott keresztény- és keresztényen-
 nek. A magyar protestantizmus első idejében plébá-
 nosnak nevezték magukat a református lelki-
 pásztorok is; Károli Gáspár bibliafordításának
 előszavát mint „göntzi plébános“ írta alá; sőt
 a szász luteránus papok ma is ezzel a czímmel
 élnek. A lelkész legujabb keletű, bár helyesen
 alkotott szó. A protestánsok kezdték prédikáto-
 raikat így nevezni, épp a katolikus papoktól
 való megkülömböztetés végett.

□ **Különös koporsó.** Connersville amerikai vá-
 rosban különös módon temettek el nem rég egy
 May Tata nevű zongoraművésznőt. Végrendeletében
 kifejezett kívánsága szerint holttestét a gyászszert-
 tartás alatt egy zongorára helyezték, melyen egy
 művésztársa a gyászeneket kísértte. A szertartás
 végeztével kivették a hurokat a zongorából, azután
 elhelyezték benne a holttestet. Ez volt a koporsója.

□ **A kerékpár a délafrikai háboruban.** A
 délafrikai háboruban nagy szerep jutott a ke-
 rékpárnak. Nemcsak az angolok, de a burok is
 használják, dacára a rossz utaknak, melyek
 nem nagyon alkalmasak a kerékpározásra. A
 burok legtöbb esetben kerékpárossal küldik
 a katonai parancsokat és jelentéseket egyik tá-
 borból a másikba. A jelentésvivők kerékpárján
 fegyvertartó van, amelyben Mauser-karabélyt
 visznek magukkal. Az egyes állomások 40—50
 mértföldre vannak egymástól. Egy éjjel a bi-
 ciklisták, kik fontos üzeneteket vittek Joubert-
 nek, páncélos vonat közeledését vették észre.
 Azonnal jelentést tettek róla, a fellármázott
 csapatok felszaggatták a vasuti síneket s a
 páncélvonat a burok zsákmánya lett. Azokat a
 biciklistákat, akiket Kronje segítségért küldött
 a táborából, több mint egy órán üldözték a
 lancier-lovasok. Eleinte majdnem elérték a bi-
 ciklistákat, de a távolság egyre növekedett
 köztük; félóra mulva már csak a golyók süvi-
 tését hallották a bur ordonanczok a fejük fö-
 lött, az angol lovasok csakói tisztos távolságban
 rajzolódtak a látóhatárra. Félóra alatt tehát a
 lovak elfáradtak, a biciklisták pedig megme-
 nekültek.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

— **Az aradi közuti vaspálya és téglagyár**
 részvénytársaság forgalmi kimutatása 1900.
 május 1-től 15-ig. Személyszállítás 1900. má-
 jus 1-től 15-ig 22081 személy, bevétel 4121
 korona 90 fillér, 1899. május 1-től 15-ig
 22489 személy, bevétel 4262 korona 10 fillér,
 1900. jan. 1-től május 15-ig 163391 személy,
 bevétel 32283 korona 30 fillér, 1899. jan. 1-től
 május 15-ig 163992 személy, bevétel 32178
 korona 70 fillér. Teherszállítás 1900. május
 6-tól 15-ig 1270740 klg., bevétel 1262 korona 34
 fillér 1899. május 1-től 15-ig 1475880 klg.,
 bevétel 1475 korona 48 fillér, 1900. január
 1-től május 15-ig 9230150 kilogramm, be-
 vétel 9867 korona 37 fillér, 1899. január 1-től
 május 15-ig 11212440 klg., bevétel 11559 kor.
 68 fillér.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-
 Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti:
 Farkas Ignác, *Zala-Egerszeg*. — Weinberger Már-
 ton, *Budapest*. — Fleischmann testvérek, bej. czég
Budapest. — Schwarcz Anna Brűx. — Knittel Nán-
 dor, Braunau — Lang Ernő, Rumburg.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 16.

Délitőzsde. A buzakinálat kielégítő, vételkedv gyöngé. Nyugodt irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonancmükben kevés forgalom. Időjárás derült, szeles.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.75—7.76
Buza októberre	7.98—8—
Rozs májusra	6.85—6.90
Rozs októberre	7.08—7.09
Zab májusra	5.02—5.03
Zab októberre	5.27—5.28
Tengeri májusra	5.48—5.49
Tengeri júliusra	5.57—5.58
Repcze augusztusra	13.—13.10

Zárul 4 órakor:

Buza májusra	7.79—7.80
Buza októberre	7.99—8—
Rozs májusra	6.82—6.85
Rozs októberre	7.09—7.10
Zab májusra	5.04—5.06
Zab októberre	5.29—5.31
Tengeri májusra	5.46—5.47
Tengeri júliusra	5.56—5.57
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Oszták hitelrészvény	723.—
Magyar hitelrészvény	725.25
Leszámlítóbánk részvény	487.—
Rima-Murányi vasmű részvény	582.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	633.—
Közuti vasút	618.—
Városi villamos vasút részvény	315.—

Budapest-kőbányai sertéskeres. csarnok.

— Május 16. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 102.—104.— filig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — filig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 106.—108.— filig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 105.—106.— filig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 104.—105.— filig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — filig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 100.—102 filig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 104.—106.— filig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 103.—105.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 102.—103.— filig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillerekben értendők. — Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élt) sulya vétetik irányadóknak. Sertésleltétel: Május hó 13-án volt készlet 42398 darab, május hó 14-én főlhajtott —443 darab, május hó 14-én elszállított —464 darab, május hó 15-én maradt készletben 42887 darab. Uztet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

• a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. május 16.

Magyar aranyjárdék 4%	97.40
Magyar koronajárdék 4%	92.—
Magyar arany 4 1/2%	101.—
Magyar ezüst 4 1/2%	99.—
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	97.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	161.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.25
Oszták papírjárdék	98.10
Oszták járdék ezüst	98.—
Oszták járdék arany	97.80
Koronajárdék	97.50
1860-iki államsorsjegyek	135.—
Oszták-magyar bankrészvény	1775.—
Magyar hitelbank részvény	725.—
Oszták hitelintézet részvény	722.50
Oszták-magyar államvasút	637.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.26
Német birodalmi márka	118.30
London	242.70
Páris	96.35

IDEGENEK ARADON.

— Május 16. —

Fehér Kereszt szálloda. Gróf Paar J. lovas felügyelő Bécs. — Rieger Emil tábornok Temesvár. ... Krausz Mósimo utazó Bécs. — Kovács Jakab

utazó Budapest. — Antal Béla utazó Budapest. — Sándor János és neje magánzó Szászváros. — Grünberger Mór utazó Budapest. — Karmellini J. büvész. Budapest. — Ross Leonhardt utazó Budapest. — Fischer Adolf utazó Temesvár. — Schwarzstein Mór utazó Budapest. — Markbreiter Fritz utazó Budapest. — Korda J. órnagy Bécs. — Lustig Armin utazó Bécs. — Jellinek Oszkár utazó Prágs. — Schwarz Zsiga utazó Bécs. — Deutsch Mór utazó Budapest. — Hass Jenő kereskedő Budapest.

Vass szálloda. Scheer Zsigmond kereskedő Csermő. — Wachsl József utazó Bécs. — Deutsch Henrik utazó Budapest. — Deutsch Vilmos utazó Bécs. — Krausz Tamás utazó Bécs. — Ifj. Gantner Károly birtokos Ujszentanna. — Hónig Antal utazó Bécs. — Székely Károly plébános Nagyg. — Cigárga János tanító Csermő. — Sági N. erdőfelügyelő Déva. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Widder E. Zsigmond utazó Budapest. — Pupa Mikolai lelkes Fény. — Mandl Zsigmond utazó Budapest. — Csörös Imre megyei levéltárnok Déva.

Központi szálloda. Hartig Sándor műszaki tan. Budapest. — Vey Ferencz főfelügyelő Budapest. — Hartenstein József hivatalnok Budapest. — Berger Ignátné bérlőnő Sikula. — Ungár Herman utazó Komárom. Hecht Lajos utazó Komárom. — Kretsch Lajos utazó Budapest. — Békés Adolf utazó Budapest. — Fiseher Jakab utazó Budapest. — Székely Mór utazó Budapest. — Wissenstein Mór utazó Leitomischl. — Klein Adolf utazó Temesvár.

CSARNOK.

Misztérium.

— Olasz novella. —

Fordította: Thessalos. [3]

(Folytatás.)

Miután a vonatvezetővel és jegyvizsgálóval összepöröltem, hogy miért utaztam jegy nélkül, valami nagyobb állomáson kiszállottam. Firenzében voltam. Emb. ráradat zajlott a vasutól a város felé s én megdöglés nélkül vegyültem közbük. Egyideig úgy éreztem, mintha közlök való volnék, s mint nekik, célom és nevem volna — mig rettenetes egyedülvalóságomnak érzése megint karmai közé kapott.

Emlékművek és oszlopsorok közt való hosszas, tétova tekergés után egy kapun keresztül a nyugati Campagnára lyukadtam ki, a mely olyan sajátságosan bizalmas pillantásokkal nézett rám, mintha valamikor már jobban ismert volna. Még világos volt, de a naplemente izzó szinompája csak néhány gyöngyházzsinben játszó felhőcskén ragyogott már, a melyek magányosan húzódtak az égen. A hold délnek még csak az ég peremén állott, halványan meg készületlenül, és magába szivta a napnak elhaló tüzét, melytől szemmeláthatólag neki pirult. Megállottam és vártam, sokáig — hogy mire? magam sem tudtam. De mégis, — azt hiszem, hogy hipnotikus álomban valaki el-sugallta egyéniségemet, mert egész sereg képzetem és fogalmam van, de egyetlen olyan sincs, mely magamra vonatkoznék.

Égész váratlanul megint a városban voltam. A mint a gyalogjáróra léptem, meglepett a hold képe, a mely megszívta magát fényvel, az utca tövében állott. Balorczájáról hiányzott csak egy kicsike rész, holnap holdtölte lesz. Mi volt velem, mikor telni kezdett?

Nagy, kivilágított vendéglő előtt állok meg és rövid gondolkodás után belépek. Szobát kérek, s mivel nincs podgyászom, a legrosszabbat adják. De ez egyremegy. Megmosakodom, lemegyek az ebédlőbe s egy kis kerek asztalhoz ülök. Csak a megszokás hatalma lehet, hogy ételt rendelék, mert éhes nem vagyok, csak szomjuságot érzek, a melyet a vörösbor nem csillapít.

A szomszéd asztajon ujságot talállok. Erte nyulok, visszaülök asztalomhoz s tekintetem a „Napi hírek“ rovatára esik:

„Különös eset tartja izgatottságban Brémában a kedélyeket. A napokban egy zilált külsejű, de látszólag a legjobb körökhöz tartozó fiatalember járt a kikötőben, a ki járó-kelőket megrémülve kérte, hogy mondanak meg neki, ki ő. Ugy látszik utra készült, mert utazótáska volt kezében, azután plaid és ernyő, de nem tudta, hova akar

menni, mert nevét és minden önmagára vonatkozó adatot tökéletesen elfeledett. Néhány járuló védelmébe vette s a rendőrségre vezetett, ahol a legmesszebb menő intézkedéseket megtudandó, ki a szerencsétlen, de fájdalom nélkül.

Azt gyanítják, hogy hajó érkezett, de ennyire ellentmond az a körülmény, hogy a kikötőben hajó gonyzó hajók egyikén sem tudnak róla felvilágosítást adni. Kézipodgyászainak a megvizsgálása sem vezetett eredményre, mert sem utlevelet, sem egyéb igazolványt, de még csak egyetlen névgyet sem találtak benne. Minthogy ilyen állapotban nem lehetett magára hagyni, további megfigyelés végett a városi elmeógyógyintézetbe szállították be. Mindazokhoz, kik e rejtélyes személyiségről valamiféle felvilágosítást tudnának adni, azt a kérést intézi a brémai rendőrség, hogy a tesítésekkel keressék fel az említett hivatalt.

A hasáb alján a szerkesztőknek e pár sornyi jegyzete állott:

„Érdekes, hogy még egy második ilyen fajtesetről adhatunk hírt, ugy ezért, mint a fentiek közzölttért a felelősséget nem vállalhatjuk el. Mi Párisból jelentik, a mult hó végén egy öltéses férjes asszony, azzal az indokolással hagyta otthon házat, hogy nem tudja: kicsoda. Férjével és gyermekeivel szembesítette, nem ismerte meg őket. Noha a legszigorúab orvosi megfigyelés és őrizés alatt állott, mégis talált módot a szökésre, a mely után nyoma veszett. Ha e hírek igazak, akkor egy új, az orvosok előtt eddig ismeretlen idegbajjal van a legnagyobb valószínűség szerint dolgunk.”

Az ujság kiesik kezemből; eszmélet nélkül bámulok egy ideig magam elé. Tehát nem én vagyok az első, a mások is lettek értelemnek. Valami új betegség, a mely Európában pusztítani kezd s én az első áldozatainak egyike vagyok. S az örültek háza várja a felfedezést, a kényszerzubbony, a mely a magamra ügyelek magamra. Csak ne nézve már is a földet én rám — még azok is, kik előbb hátat ültek felém, megfordulnak, hogy az olvasóhatását láthassák.

Mit akarnak ezek mind tőlem? Egyáltalában ki csempészte ezt a gyanus lapot ide közzelembe? Erőre és óvatosságra van most szükség, hogy egy percig de még 10 másodpercig sem tudom kiállani ezeknek a tekinteteknek a keresztültűzét. Félreteszem az ujságot, nyugodan felállok és hozzáfogok a zsufolt termen való kivonuláshoz.

Hál! Isten! Ez meg volna. Egyedül vagyok szobámban. De mihez fogjak? Hogy rejtőzzem el? Csengetek a pinczérre, íróeszközt és levélpapírost kérek. Ostobaság, kinek irjak? De mindegy, az emberek előtt jó szinben tűnök majd fel, hát irok majd képzelt czimekre legalább időt nyerek s élet veszem a gyanunak.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. sz. tv. délután 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat délután 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Nyilvános köszönet egy kiváló szépítőszertnek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadják örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szepőlmot és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel **Marsetzky Adél.**

Szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és crém színben 60 kr.

Hajós-féle **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérülőt és rózsza színében tündöklő varázsos szint kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

2—1900.

Hirdetmény.

A vető és fűmagvakat vásároló közönséget értesítem, hogy az 1900. évi XLVI. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 38286—96. számú **Ministryi rendelet** 8-ik §. értelmében a vető és fűmagvak árusításával foglalkozók a következők szigorú betartására kötelezve.

Vető- és fűmagvak alatt értetnek az országban a mezőgazdasági termelés tárgyát képező, vagy e célra máshonnan behozott kulturnövények: általában kereskedelmi, ipar-, gyógy-, kerti- és takarmánynövények, valamint ezek magvai, úgyszintén az erdei magvak is, melyek termelés céljára rendszeren forgalomba hozattak, illetve kínáltnak vagy árultatnak.

A vető- és fűmagvak iparszerű forgalomba hozatala, illetve kínálása és árulása 10 kgr.-on felüli mennyiségekben a következő szabályok szerint történik:

A vető- és fűmagvak csakis az eladó nevének, az illető mag fájának, illetve válfájának és származásának (ha ehhez valamely tulajdonság van kötve), valamint az illető mag tisztaságának (súly szerint) % -ban, úgyszintén csirázó képességének (szemek száma szerint) % -ban való határozott megjelölése mellett kerülhetnek forgalomba. Ha a mag válfaja vagy származása az eladó előtt ismeretlen, ezt különösen kijelenteni, illetve megjelölni tartozik.

A tisztaság és csirázó képesség % számai külön-külön meghatározott minimummal jelölendők; tehát pl. a tisztaság ekként 85—90% nem jelölhető.

Ezeknek a megjelöléseknek az eladó részéről irásban meg nem rövidített magvakkal, a számszámok tisztán kiírva és pedig vagy az ajánlatban, köztve számlában, vagy esetleg külön értesítvényben, a kicsinybeni vagy közönséges útján eladásoknál magán a zsákon (burkolaton) le nem törölhető vagy könnyen el nem távolítható módon kell megtörténni. A mennyiben ez nem történik a zsákon (burkolaton) történik, a zsákoknak az eladó nevének, vagy cégnevén kívül még egy más oly jellel kell megjelölve lenni, melynek alapján árjegyzékben, ajánlatban, köztve számlában vagy külön értesítvényben jelzett árú azonossága kétségtelenül megállapítható legyen.

A vető- és fűmagvak szállításonál, az erre használt zsákok (burkolatok) eladó pecsétjével (ólomzár) zárandók le, ha csak erre illetékes állami magvesztő állomás részéről ólomzárólva nem volnának.

Mindazokban az esetekben, melyekben vető- és fűmagvak magkereskedő részéről számla vagy más külön írásbeli értesítvény mellett szállítatnak, **az eladó magkereskedő az A. melléklet szerinti nyomtatvány*) egy példányát csatolni**, melynek a szállított vető- vagy fűmag burkolatán alkalmazni kell a mag fájának, illetve válfájának, származásának, valamint tisztasági és csirázóképesége % -ára vonatkozó kötelező megjelölés kitüntetésére szolgáló táblát az eladó kitöltheti.

Vető- és fűmagvaknak, mint „nyersárúnak“ termelők részéről magkereskedők részére történő eladásoknál és a magkereskedők egymásközötti forgalomban a jelen határozmányok — az illető magvak fájának, illetve válfájának, valamint eredetének vagy származásának megjelölésén kívül — nem kötelezők. 6. §. 2. pontját).

(*) A magvizsgáló állomásokról szerzendő be.

Lóher- és luczerna-magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, természetesen céljából forgalomba hozni tilos (1894. XII. t. cz. 51. §.) úgyszintén az egyéb vetőmagvakat is, ha azok a mezőgazdaságra (növénytermelésre) káros gyomok magvait tartalmazzák.

A vető- és fűmagvaknak az eladó részéről kötelezően megjelölt és ezzel biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképesége % -ára való ellenőrző vizsgálatoknál úgy a tisztaságban, mind a csirázóképeségben külön-külön mutatkozó 5%-nyi hiány meg van engedve. Ha pedig a vizsgálat esetleg a tisztaságnál a fenténél nagyobb hiányt, a csirázóképeségnél ellenben a biztosítottnál magasabb %-ot talál, vagy megfordítva, ezen esetekben a biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképesége % -ok számainak 100-zal osztandó zorzatával szemben, a vizsgálat által talált két számadat ugyan e számtani eredménye a fűmagvaknál 10%-nyi, a többi vetőmagvaknál pedig 5%-nyi hiányt mutathat.

Figyelmeztetem tehát a közönséget, hogy vető vagy fűmagvak vételénél óvatosan járjon el s hogy a kereskedőtől az illető mag fájának, illetve válfájának származásának valamint a mag tisztaságának úgyszintén csirázó képességének % -ban való határozott megjelölését és mindezekért a szavatosság elvállalását követelni jogosítva van.

Arad, 1900. február 15.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

A ki új ablakot készíttetni

akar, ne mulassza el megtekinteni vagy érdeklődni a

Czeiler-féle szab. bej. * * *

* * * fa-rollós ablak iránt,

a melynek rolló-szerkezete és ablak-tokja eddigelé a legtökéletesebb. Körös-körül teljesen megfekszik, sötétben s úgyszólván légmentesen zár. Kívülről való behatolhatás ellen 3-szoros biztonsági (felül önműködő) záró készülékkel bír, tehát kívülről ki nem nyitható s fel sem tolnható mint másfajta ablak-rollók. Tökéletes és biztos zárása folytán **helyettesíti a szokásos spalettáblákat. Ellentáll télen hidegnek, nyáron melegnek. Szilárdan befalazható.** Az ablak szerkezete olyan, hogy azon a **külső levegő, por nem hatolhat be,** mint az más fajta fa-rollós ablakoknál eddig tapasztalható volt.

A rolló könnyen kezelhető, soha le nem zuhan vigyázatlanság következtében, s bekapcsolás nélkül is megáll bármely magasságban.

Első rendű anyag, kitűnő munka.

Az ablak minta látható!

Ifj. Czeiler Istvánnál

Aradon, Széchenyi-utca 3. sz. a.

Régi rollók javítása — bármely gyártmány.

Kész ajtók, ablakok, padozat és parketták olcsó árban kaphatók! Jutányos árak!

Nincs többé

veszélyes ablaktisztítás

azon házakba melyekben a

Czeiler-féle „Olga“ ablaktisztító készüléket

használnak.

Nem kell létrára, székre felmászni, sem az ablakon kihajolni.

A padozaton állva lehet bármily magas ablakot kívül úgy, mint belül kényelmesen megtisztítani.

Egy darab ára 4 korona (2 forint)

Kapható egyedül a feltalálónál:

Ifj. Czeiler Istvánnál Aradon,
Széchenyi-utca 3. sz.

Ugyanitt igen praktikus **összecsukható létrák** per fmtr 2 koronaért és igen praktikus **összecsukható gyermek-closetek** éjjelivel együtt 6 korona leszállított ártért kaphatók.

Telephon 150.

NEUMANN

férfi-, fiu-
és gyermekruha telep

ARAD,

a „Fehér Kereszt“ szálloda mellett.

Szabott árak!

Mérték szerinti megrendelés
pontosan eszközöltetnek.

A galsai hegyközség

május hó 27-én délután
2 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart.

Tárgya: Viharágyuk beszer-
zése.

Galsa, 1900. május 14.

1685

A galsai hegyközség
választmánya.

6634—1900 szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulírott
üzletvezetősége pályázat útján biz-
tosítani kívánja 1900. július 1-től
három egymás után következő évre
azon egyenruhákat, a melyeket hi-
vatalnokai szolgálat közben viselni
taroznak.

Az ajánlatok 1900 évi június hó
10-ig, a bánatpénzek az ezü megelő-
ző nap déli 12 órájáig küldendők
be alulírott üzletvezetőségre.

A pályázatra vonatkozó részle-
tes szállítási feltételek az üzletve-
zetőség anyag és leltár beszerzé-
si ügyosztályában megtekinthetők,
vagy posta útján megrendelhetők,
postán való szállítás esetére a 20
fillér posta költség beküldendő.

Debreczen, 1900. április hó 6.

Magyar királyi államvasutak
üzletvezetősége Debreczenben.

Tárgyomás nem díjazatik.

1900. évi tavaszi és nyári idényre valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy tel- jes férfi öltönyre (kabát, nad- rág és mellény) ára csak	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó	valódi gyapju szö- vetből.
	> 6.— és 6.90 a jobb	
	> 7.75 a finom	
	> 8.65 a finomabb	
	> 10.— a legfinomabb	

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyazintén felöltő szövetek, turista loden, finom Kamm-
garn stb. szállít gyári árban és a legnagyobb pontossággal a mindentit előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért sza-
vatosság vállalatik.

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléselt közvetle-
nül a fenti gyári cégénel tegye meg.

1408

Sertéstenyésztő gazdák és birtokosok figyelmébe!

A 13.652. szám alatt szabadalmazott és törvényesen védett
„állatok emésztését elő-
segítő por“-omat

ma már mindenféle állatnál alkalmazzák a gazdaságokban. Az
ország legelső uradalmi, birtokosai, gazdaközönség, állatorvo-
sok stb. stb. írják, hogy nemcsak sertésbetegség ellen, de bár-
mely állatnál bevált étvágy és emésztés elősegítésére és a hi-
zás gyors fejlesztésére, valamint betegségek ellen is sikeresen
használtatik. Mielőtt vásárol valaki, kérje el tőlem a legújabb
szakvéleményeket és elismerő leveleket, melyek a próbahe-
lyekről hozzám eddig érkeztek és naponta is érkeznek; ez,
valamint a használati utasítás ingyen megküldetik.

1 doboz 45 és 90 kr.

Minden gyógyszerárban és fűszerüzletben kapható.

Készítő:

Somogyi Géza

ARAD, Deák Ferencz-utca 3.

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy
Halász János ur már 25 év óta fennálló jóhírnevű

műlakatos és puskaműves műhelyét

Aradon, Andrassy-tér 9. sz. a. házban

átvettem

és úgy mint elődöm. oda fogok törekedni, hogy a nagyérdemű
közönség pártfogását és megalégedését kinyerjem.

Elvállalok aczélsodrony ágybetétek, légszesz és vízvezeteki
berendezéseket, valamint minden, a lakatos és puskaművészeti
szakmába vágó munkákat.

A n. é. közönség jóindulatát és támogatását kéri

tisztelettel Moskovits József.

STERN

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

áruháza

Aradon, Andrassy-tér.

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

amelynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Jártós munka.

Mindamellett
olcsó árak!

Szóval: teljes megelégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.